

Ordre du jour

1. Communications
2. 4889 - Projet de loi réglementant le repérage de télécommunications et portant modification du Code d'Instruction Criminelle
4886 - Proposition de loi portant réglementation du repérage de télécommunications et modifiant le Code d'Instruction Criminelle
(Rapport de la Commission juridique - Discussion générale - Lecture du texte du projet de loi - Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel)
3. Débat d'orientation concernant la réforme de la législation sur les délégations du personnel, les comités mixtes et la représentation des salariés dans les conseils d'administration (Motions - Votes)

Au banc du Gouvernement se trouvent: MM. Luc Frieden, Henri Grethen et François Biltgen, Ministres; M. Joseph Schaack, Secrétaire d'Etat.

(Début de la séance publique à 14.31 heures)

M. le Président.- D'Sitzung ass op.

Huet d'Regierung der Chamber eng Kommunikatioun ze maachen? Dat schéngt net de Fall ze sinn.

1. Communications

Ech wollt lech nach folgend Kommunikatiounen maachen:

1. Monsieur Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'Etat, a déposé au Greffe de la Chambre des Députés, en date du 15 octobre 2002, le projet de loi 5037 portant habilitation pour le Grand-Duc de réglementer certaines matières.

2. Monsieur François Biltgen, Ministre du Travail et de l'Emploi, a déposé le même jour le projet de règlement grand-ducal 5038 portant douzième modification de l'annexe 1 de la loi modifiée du 11 mars 1981 portant réglementation de la mise sur le marché et de l'emploi de certaines substances et préparations dangereuses.

Dir Dammen an Dir Hären, mir kommen elo zur Diskussioun vum Projet de loi 4889 iwwert d'Novollzéiung vun den Telefonsverbindungen, zesumme mat der Proposition de loi 4886 iwwert datselwecht Thema.

D'Riedezäit ass nom Modell 2 festgeluegt. Et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Mosar, d'Mme Beissel, den Här Henckes, d'Mme Wagener an den Här Urbany.

D'Wuert et elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Lucien Weiler.

2. 4889 - Projet de loi réglementant le repérage de télécommunications et portant modification du Code d'Instruction Criminelle

4886 - Proposition de loi portant réglementation du repérage de télécommunications et modifiant le Code d'Instruction Criminelle

Rapport de la Commission juridique

M. Lucien Weiler (CSV), rapporteur.- Här Präsident, Dir Dammen an Dir Hären, et schéngt keen allzevill groussen Intérêt fir dee Projet hei ze sinn, wou de Virleefen an dësem Haus awer zu héijer Welle gefouert hat. Et sinn

nämlech praktesch op den Dag zwee Joer - et war de 24. Oktober 2000 -, wou d'Chamber hei eng Motioun gestëmmt hat, an...

(Interruptions diverses)

M. le Président.- Loosst den Här Weiler dach schwätzen! Also Här Weiler, loosst lech net stéieren, fuert virun. Déi aner sollen nolauschten!

M. Lucien Weiler (CSV), rapporteur.-...där se d'Regierung gebieden hat, der Chamber e Gesetz virzeleeën iwwert déi ominös Repérages téléphoniques. An där Motioun hate mer schonn éischt Indikatiounen ginn, wéi mer da géif mengen, a wéi eng Richtung datt d'Iwwerleeunge vu der Regierung sollte goen.

Mir hunn haut e Projet virléien, deen den 18. Dezember 2001 déposéiert ginn ass, nodeems datt den éischten Avant-projet de loi do war, deen och mat de Justizautoritéiten a mat de Polizeiautoritéiten diskutéiert gi war, deen doropshin ugeräichert ginn ass mat de Remarken an de Suggestiounen vun deenen Autoritéiten. Den 13. Dezember 2000, kuerz virum Dépôt vum dësem Projet de loi, huet den honorabelen Här Bodry eng Proposition de loi déposéiert an där en zum gréissten Deel déi Iddien, déi am Regierungsavant-projet waren, opgegraff, respektiv op enger Rei vu Punkte verfeinert huet.

Et stellt sech fir d'éischt, Här Präsident, bei dësem Projet d'Fro vun der Noutwendegkeet, fir hei e Gesetz ze schafen iwwert d'Repéragen. A wann een haut de Mëtteg de Radio héieren huet, da gesäit een, datt net all Mënsch vun där Noutwendegkeet iwwerzeegt ass. Ech denken awer, datt mir heibanen, well mer déi Motioun jo gestëmmt haten a virun allem och déi, déi deemools involvéiert a konzernéiert waren,...

(Interruption)

Also Här Krecké, ech hu mer iwerluegt ganz virsiichteg ze sinn an der Terminologie, déi ech wëll gebrauchen, well ech weess, datt Dir deemools mat där ganzer Affär näischt, awer guer näischt ze doen hat, an deementsprechend wär jidderee gutt berode fir haut de Mëtteg seng Wieder, wann en da Referenze mécht, ze weien.

...huet sech awer d'Fro gestallt vun der Noutwendegkeet, fir hei gesetzlech Dispositiounen ze huelen. A wann haut de Mëtteg gemengt ginn ass, datt wier net noutwendeg gewiescht, da muss ech awer soen, datt wann een d'Base

legale kuckt, op där bis ewell sou Repérage gemaach gi sinn, dann ass dat dach awer eng relativ schwach Base légale. Et ass eng, mee et ass eng, déi ouni weider Sécouritéitsmoossnamen, ouni weider Regele funktionnéiert huet.

Dir wësst, datt bis ewell d'Repéragen op Grond vun zwee Artikelen vum Code d'Instruction criminelle, d'Artikelen 63 bis 67 betreffend d'Saisiën, konnte gemaach ginn. Dat ass an der Rei. Dat ass eng Base op Grond vun där een dat konnt maachen, mais pour le reste gouf et awer keng Dispositiounen wéi a wéini, wéi an op wéi eng Aart a Weis datt sollten a kënnen esou Repérage gemaach ginn, respektiv wat d'Rechter awer och vun deem Eenzele sinn, dee kann Objet si vun Telefonsnovollzéiungen, Telefonsverbindungen, déi novollzu ginn.

Et muss ee jo oppassen hei, well, och deemools an der Diskussioun an och haut nach ëmmer. en Amalgam gemaach gëtt tëscht deem, wat op där enger Säit ofzelauschten ass vun Telefonsgesprécher a Repérage vun Telefonsverbindungen. Et geet hei ëm Telefonsverbindungen. Et geet net ëm Telefonsgesprécher, déi sollten ofgelauschtert, respektiv repéréiert ginn. Et geet eleng ëm de materielle Fait vun der Verbindung, wou eng Verbindung hierkënn, wou se higeet, wéi oft datt eng Verbindung gemaach ginn ass, mee net wat de Contenu vun de Gesprécher ubelaangt.

Här President, bei all Gesetzgebung, déi ee mécht, wou een deenen zoustännegen Autoritéite méi Pouvair gëtt, fir en Matière vu Kriminalitéit ze investigéieren, huet een ëmmer erëm e Balanceakt ze maachen tëscht op där enger Säit deem wat noutwendeg ass, fir eng effikass Bekämpfung vun der Kriminalitéit, an op där anerer Säit dat wat noutwendeg ass fir de Schutz vun de Rechter an de Fräiheete vun de Bierger, respektiv de Schutz vu der Privatsphäre vu jiddeder Eenzele.

Dat ass esou, dee Spagat muss een ëmmer erëm maachen, et muss een ëmmer erëm ofweien, wat ass noutwendeg fir d'Bekämpfung vun der Kriminalitéit op där enger Säit, wat ass noutwendeg fir de Schutz vun de Rechter vun deem Eenzele op där anerer Säit. Deemo op wéi eng Säit oder wou ee seng Prioritéit setzt, ass een natierlech éischter enclen méi a Richtung vun der Bekämpfung vun der Kriminalitéit ze goen an de Moyeren, déi een den Autoritéite gëtt, oder wann ee seng Prioritéit op dem Niveau vum Schutz vun der Privatsphäre an de Rechter vun de Bierger stellt, da seet een, et kann net esou wäit goen. D'Fro ass also ëmmer erëm bei deenen heiten Diskussiounen, wou ass de gëlle Mëttele, wou een op där enger Säit dat Noutwendeg mécht, fir d'Kriminalitéit richteg, gutt an effikass ze bekämpfen an op där anerer Säit, fir d'Privatsphäre, d'Rechter vun dem Eenzele esou wäit wéi méiglech ze garantéieren? Wéi gesot, dat ass ëmmer ee Balanceakt, an ech denken awer, datt mer bei dësem Projet ënnert dem Stréch eng Léisung fonnt hunn, déi souwuel als ob, den Necessitéiten, déi noutwendeg sinn an deenen zwee Beräicher, Rechnung dréit.

De Procureur d'Etat hat beim Avant-projet de loi geschriwwen,

an dat resuméiert e bëssen d'Problematik hei: "L'objet de l'avant-projet de loi est bien délicat, puisqu'il soulève une nouvelle fois la question de l'équilibre des moyens dont les pouvoirs publics peuvent disposer dans une société démocratique pour combattre le crime".

Dat ass déi ganz Fro, déi ee sech ëmmer erëm, an esou enger Matière wéi där heiter, muss stellen. An ech denken emol, de Vote wäert dat och vläicht um Enn vun der Diskussioun bewisen, datt mer hei dach awer ee gudden Equilibre fonnt hunn.

Här President, fir de Projet kuerz ze presentéieren: Et ass kee ganz grouss Projet. Ech wëll net laanschtgoen un deenen Diskussiounen, déi mer haten um Niveau vu fënnf Punkten. Wann een op där enger Säit de Projet vun der Regierung hält, an op där anerer Säit d'Proposition de loi, déi den honorabelen Här Bodry déposéiert hat, da gesäit een, datt et op véier, fënnf Punkten eng gewëssenn Divergence de vue gouf, obschonn et en fin de compte - an d'sozialistesch Fraktioun huet jo och dee Rapport an dee Projet, dee mer haut der Chamber recommandéieren ze stëmmen, matgedroen -, e puer Diskussiounen gouf.

D'Fro war fir d'éischt: Wou solle mer dann déi noutwendeg Dispositiounen, fir de Repérage téléphonique ze reglementéieren, aschreiwen? D'Regierung hat proposéiert, datt een dat am Kader vun den Artikelen 63 bis 67 vum Code d'Instruction criminelle géng maachen. Den Auteur vun der Proposition de loi wollt se am Kader vum Artikel 88 um Code d'Instruction criminelle, wou et ëm d'Écoutes téléphoniques geet.

De Conseil d'Etat hat och seng Meinung heizou. En huet gesot, well dee materiellen Akt, deen hei noutwendeg ass, fir esou Repérage ze maachen, sech awer um Niveau vu de Saisië situéiert, wär et scho méi logesch, fir dës Dispositiounen, déi mir haut hei diskutéieren, bei den Artikelen vun de Saisiën anzeschreiwen, an och fir d'Distinction oprecht ze halen, eng dach awer fundamental Distinction tëscht Repérage an Écoutes téléphoniques, wat jo e Moyer ass, deen de loin méi wäit geet, wéi dat wat hei proposéiert gëtt. An d'fir denken ech schonn, datt déi Léisung, déi mir och einvernehmlech fonnt hunn, fir dat esou ze maachen, an der Rei ass.

Da war d'Fro: Wéi eng Faite vu wéi enger Gravitéit dann dozou kënnen féieren, datt Telefonsverbindungen kënnen repéréiert ginn?

Hei gouf et och Divergenzen, obschonn se net extrem grouss waren. Mir waren eis alleguerten eens, datt een net bei egal wat kennt Repérages téléphoniques maachen, mee datt et scho muss eng Infraktioun sinn, déi eng gewëssen Importenz, eng gewësse Gravitéit huet. Hei ware Dispositiounen fir bei Faite, déi eng Prisonsstrof vu sechs Méint komportéieren. Den honorabelen Här Bodry hat dat méi héich gesinn, obschonn en och Restriktiounen virgesinn hat am Fall wou. De Conseil d'Etat huet eis do eng Rei Iddien gi gehat, firwat datt ee kennt oder sollt um Niveau vun deene sechs Méint bleiven. Also bei all Fait, deen eng Prisonsstrof komportéiert vun op d'mannst sechs Méint oder méi wéi sechs Méint, ka Repérage téléphonique gemaach ginn.

Et war fir eis wichteg, an ech denken, ech ginn d'Diskussiounen an der Kommissioun richteg domad-

der erëm wann ech soen, datt wann och d'Repérages téléphoniques ganz oft gesi ginn am Kader vun der grousser Kriminalitéit, der organisierter Kriminalitéit, der internationaler Kriminalitéit, dann ass dat sécher, datt se do kënnen gebraucht gi. Mä et ginn och eng Rei vun Infraktiounen, déi ee vläicht net an déi allerhéichste Kriminalitéit kann areien, obschonn se, wa se een dann treffen, extrem penibel kënnen sinn. Dat ass den Harcèlement iwwert den Telefon, dat sinn Alertes à la bombe an esou weider, wat awer trotzdeem och uerg Infraktiounen sinn, a grad just bei esou Infraktiounen denken ech, datt d'Novollzéiung vun Telefonsverbindungen kann utile sinn, fir erauszefanne wou déi Responsabel sëtzen.

Par ailleurs huet de Conseil d'Etat drop opmierksam gemaach, datt deen Délai vu sechs Méint wichteg wär, datt mer dee missten hunn oder sollten hunn, well dat och de Seuil de recevabilité ass vun der Commission rogatoire, op Grond vun der Convention européenne d'entraide judiciaire. Fir also och kënnen international esou ze kooperéieren, wéi et noutwendeg ass, denken ech, datt deen do Seuil an der Rei ass.

Dann, mir wëssen et, an dat war och bis ewell esou, nëmme de Juge d'Instruction kann esou eng Décisioun huelen iwwert de Wee vun enger Ordonnance, wann et sollt zu Repérages téléphoniques kommen. D'Motivatioun heivunner ass evident. Mir hunn doriwwer diskutéiert. Eng Motivatioun, déi laut dem honorabelen Här Bodry misst ganz circonsciéiert sinn, währenddeems am Text stoung, d'Motivatioun en tant que telle misst duergoen. De Conseil d'Etat huet eis drop opmierksam gemaach, datt d'Motivatioun vun all Décisioun eng Formalité substantielle ass, an datt d'Netbeuechtung vun der Konditioun vun der Motivatioun, datt dat d'Nullitéit vun der Ordonnance kënnt a géif no sech zéien, an deementsprechend denken ech, datt déi Solution, déi mer zrëckbehalen hunn, och esou an der Rei ass.

Da war en anere Punkt, wou mer länger Zäit driwwer diskutéiert hunn. Dat war d'Informatioun. Wéini soll deen, deen da Sujet ass, respektiv Objet vun enger Mesure de repérage, informéiert ginn? Och hei hunn d'Meenungen e bëssen ausernee geleeën, a mir hunn en fin de compte déi Solution ugeholl, déi de Conseil d'Etat proposéiert huet. De Conseil d'Etat sot, am Intérêt vun de Rechter vun deem Eenzele sollt deen esou schnell wéi méiglech kënnen informéiert ginn, datt esou eng Décisioun géint e geholl ass, och fir kënnen seng Recourséi gegebenfalls ze exercéieren. Deement-sprechend gesäit den Text elo vir, datt au cours même vun der Instruktioun dee Betreffende kann oder soll informéiert ginn, respektiv en tout cas spéitstens 12 Méint nodeems datt d'Ordonnance vum Untersuchungsrichter geholl ginn ass.

An dann, Här President, hu mer eng lescht Dispositioun an den Text ageschriwwen, déi net am Regierungstext virgesi war, déi awer an der Proposition de loi dra war. Dat war eng Dispositioun iwwert dat, wat sollt geschéien, wann déi Mesures de repérage zu kengem Resultat gefouert hunn. Den Auteur vun der Proposition de loi hat sech ugelehnt un deen Text, dee besteet am Kader vum Artikel 88 vum Code d'Instruction criminelle bei den Écoutes téléphoniques, datt da sollten esou Informatiounen aus dem Dossier er-

ausgeholl an zerstéiert ginn, pour autant wou se Leit betreffen, déi net inculpéiert sinn.

De Conseil d'Etat war net frou mat dëser Proposition an huet eng Rei vu Froe praktescher Natur opgeworf, wéi datt dat da kënnt fonctionnéieren. D'Kommissioun war awer an hirer Majoritéit der Meinung, datt wann et praktesch méiglech ass am Kader vun den Écoutes téléphoniques, an do hu mer et am Text, datt et dann och misst kënnen am Fall vu Téléfonsnovollzéiunge méiglech sinn.

Énnert dem Stréch also, Här President, denke mer, datt déi Propositionen, déi eis hei virleien, deen Text, deen d'Commission juridique der Chamber proposéiert, en Text ass, deen elo emol e richteg Kader definéiert an deem kënne Repérages téléphoniques gemaach ginn, wou och d'Rechter vun deem, deen dann Objet vun esou Repérage gëtt, oder Sujet villméi, datt déi hei awer elo mol eng Base légale hunn. Dat war vir-druck net de Fall, an deementsprechend huet et mech och gewonnert, Här President, wéi ech haut de Mëtteg - an ech erlabe mer dat en nom personnel bäizefügen - héieren hunn an den Nouvelles, wou e Member vun der Magistratur dee Projet de loi hei kommentéiert huet am Virfeld, ier en hei vun der Chamber gestëmmt ginn ass, an indirekt relativ vill Kritik un dësem Projet geübt huet an deem Sënn, wou e gesot huet, hei géife vill Formalismen agebaut ginn, déi net noutwendeg wäeren. Ech gesinn net, wou dee grouesse Formalismus an dësem Text soll sinn. En huet gesot, deen Eenzelen hätt hei déiselwecht Rechter, déi e scho virdu gehat hätt. Dat ass ganz sécher net de Fall. An da gëtt geschwat vun enger Loi de circonstance. Här President, ech muss emol prinzipiell soen, datt et mech e weínege gewonnert huet, datt déi dote Remarken am Virfeld, ier d'Parlament sech hei iwwert de Projet ausschwätzt, gemaach gi sinn.

Ech ka mech erënneren, wéi mer virun zwee Joer d'Problematik hei an der Chamber diskutéiert hunn, wéi dës Chamber sech gedréint huet fir net déi Décisiounen, déi d'sozialistesche Fraktioun deemools ubelaangt hunn, ze kommentéieren, well mer wollten op Grond vun der Séparation des pouvoirs eis op keng, net op déi geréngsten Aart a Weis amäschten an dat, wat d'Aarbecht vun der Justiz ass. Mir hunn eis wierklech hei Méi ginn op alle Säiten, fir nëmmen net den Ueschäin ze ginn, datt mer d'Séparation des pouvoirs net wëllte respektéieren.

Dofir muss ech soen, erstaunt et dach awer schonn, datt deen Dag, wou e Parlament sech soll aussprechen iwwert e Gesetzesvorschlag, d'Magistratur sech erauswot a relativ sec seet, datt de Projet hei en fin de compte, esou hat ech et weínegstens am Gefill, superfétatoire wär, dat wär alles scho méiglech gewiescht ier mer deen Text hei gehat hätten.

Wann ech gesinn, wéi eng Schwieeregkeeten datt d'Magistratur hat fir eis genee Chiffere virzeleeën iwwert d'Repérage, déi bis ewell gemaach gi sinn, sougutt vum Dikrecher Geriicht, wéi hei an der Stad, datt et dann dach awer, fannen ech, e bësse gewot ass, fir ze soen, mä dat do alles, esou wéi mir et bis elo gemaach hunn, steet am Aklang mat deem, wat deen Text hei virgesinn oder respektiv wat deen Text vu virdu virgesinn huet. Wann een net weess, wou a weíni an énnert wéi engen Émstänn a fir wéi eng Infraktioun Repérage gemaach gi sinn, dann denken ech, datt et schonn eng gewoten Ausso war. Ech well dat awer elo net hei dramatiséieren. Ech mengen, jidderee muss seng Responsabilitéit iwwerhuelen.

Mir fannen op jidde Fall, datt dësen Text, deen d'Repérage an e gesetzleche Kader setzt mat Be-

dingungen, mat Konditiounen, mat Garantie fir deen Eenzelen, de loin méi ass wéi dat wat mer vir-druck haten. Vir-druck hate mer just eenzeg an eleng eng Base légale op Grond vun där konnten esou Repérage gemaach ginn, soss näischt, keng Konditiounen, keng Garantien. Déi kréie mer duerch dëse Projet de loi, an deementsprechend denken ech, Här President, kann ee scho mam Auteur vun der Proposition de loi d'accord sinn.

Ech well zum Schluss nach soen an zwar viséiert op d'Proposition de loi, mä ech mengen datselwecht zielt fir de Projet de loi, wou steet: „... vise à renforcer la protection des citoyens quant au respect de la liberté de communiquer et de la sauvegarde de la vie privée, tout en permettant aux autorités chargées de la sécurité publique d'effectuer leur travail de prévention et de répression dans les conditions dignes d'un état de droit“. Ech mengen, et ass och dat wat dem Justizminister, wéi e sai Projet ausgeschafft huet, säin Zil war, säin Objektiv war, op der enger Säit Regeln, déi eng effikass Bekämpfung vun der Kriminalitéit erlaben, an op der anerer Säit d'Rechter vun deem Eenzelen, souwäit wéi dat noutwendeg a wéi dat méiglech ass, ze wahren. Eng Entorse ass et ëmmer, wann der Autoritéiten Investigationsméiglechkeeten gitt, zu de Rechter vun deem Eenzelen. Do ass net derlaanscht ze kommen.

Ech denke schonn, datt d'Regierung an de Minister, zesumme mat der Chamberskommissioun, e gesonden Equilibre bei dësem Projet font hunn an deementsprechend recommandéieren ech der Chamber den Text, esou wéi d'Commission juridique e proposéiert, ze stëmmen. D'CSV-Fraktioun, dat soen ech a mengem Numm, wäert dësen Text, esou wéi en hei virläit stëmmen.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- Als éischten Diskussionsriedner ass den Här Laurent Mosar agedroen. Den Här Mosar huet d'Wuert.

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Här President, ech sinn Auteur vun der Proposition de loi a misst als Zweeten d'Wuert kréien.

M. le Président.- Entschëllegt, Här Bodry, et ass an der Rei, Dir hutt selbstverständlech d'Wuert.

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, haut diskutéiere mer iwwer en Text, deen d'juristesch Kommissioun vun der Chamber hei proposéiert, en Text, dee gewuess ass aus menger Proposition de loi an aus dem Projet de loi vun der Regierung.

Den Ursprung vun deem neie Gesetz, dat ech denken nach haut wäert gestëmmt ginn, läit an de Konklusiounen vun enger Interpellatioun, déi vu menger Fraktioun agereecht gi war iwwert de Schutz vun de perséinlechen Daten an der Pressefräiheet am Oktober 2000, also viru ronn zwee Joer. Séngerzäit hate mer zum Ofschloss vun där Interpellatioun eestëmmege als Chamber eng sozialistesche Motioun ugehall, an där d'Regierung ënner anerem opgefuerdert gi war, bannen engem Joer e Gesetzesprojet iwwert d'Novolge vun telefonesche Verbindungen dem Parlament virzeleeën. An där sozialistescher Motioun waren zwou Bedingunge festgehalleg ginn, déi misste berücksichtegt gi bei der Ausarbeitung vun deem Gesetzesprojet. Dat war, dass et géif zu enger Beschränkung vun den Telefonskontrolle kommen, jee no der Gravitéit vun der Infraktioun, déi verfollegt gëtt, an dass virun allem sollten zousätzlech Garantie fir déi

betrafte Persounen vun esou enger Kontrollmoossnam an d'Gesetz ageschriwwen ginn.

Deen Text, dee mer haut ofstëmmen, ass eigentlech, wann ech mech net ieren, de fënneften Text, deen an där ganzer Matière ausgeschafft ginn ass. No där Motioun huet de Justizminister en éischten, duerno een zweete Projet virgeluegt. Déi sinn zréckgezu gi vun him. Et ass schlussendlech eng Proposition de loi hei deponéiert ginn am Oktober 2001, a fënnef Deeg méi spéit de Projet de loi vun der Regierung.

Deen Text, deen d'Kommissioun proposéiert, ass eigentlech e Mélange vun deenen zwee Texten: dem Projet de loi vun der Regierung a menger Proposition de loi. Et ass, mengen ech, wichteg ervirzehiewen, dass déi heite gesetzlech Initiativ net den Ursprung hält an engem Wahlprogramm vun enger Partei, net den Ursprung hält am Regierungsprogramm vun dëser Koalitioun, mee déi direkt Folleg ass vun de Konklusiounen, déi dëst Parlament gezunn huet de 24. Oktober 2000 am Zesummenhang mat där Telefonskontrolle, déi bei der sozialistescher Fraktioun stattfont huet, an dat am Zesummenhang mat där Plainte, déi de Minister Wolter weinst Violation vum Secret professionnel agereecht hat. D'Auswierkung vun där Plainte sinn nach net ganz erliwwer. D'Justiz beschäftegt sech nach op ville Plaze mat deem Dossier. Mä eppes Positives, niewent villem Peinlechen, wat déi Plainte vum Minister Wolter bewierkt huet, ass, dass mer et hei mat enger Verbesserung wäerten ze di kréie vun eiser Strofprozessuerdning, déi méi Transparenz an dee ganze Mechanismus vun der Kontroll vun den Telefonsverbindungen erabréngt, déi Mëssstänn behieft, déi Rechtsongesécherheeten, déi haut bestinn, eraushëlt, an déi virun allem méi Garantie fir den eenzele Justiciable mat sech bréngt. Et ass wichteg gewiescht, dass de Législateur reagéiert. Dat versicht en haut ze maachen.

Meng Fraktioun steet also um Ursprung vun dëser Gesetzesreform, a mir wäerte wéi bei deem heite Projet och bei aneren Engagementer, déi dës Regierung geholl huet, an déi och a Motiounen vun der Chamber, meeschtens eestëmmege, am Laf vun dëser Legislaturperiod festgehalleg ginn, net midd gi weider d'Regierung dozou unzehalen, fir dem Wunsch vun der Chamber nozekommen, an déi Engagementer, déi se hei feierlech agaangen ass, och ëmzesetzen. Dat géllt am Justiz- an am Sécherheetsberäich fir d'Reform vum Service de Renseignement, wou no aacht an en halleft Joer schéngt elo Land a Siicht ze sinn. Dat heescht, d'Regierung schéngt wëllen der Chamber en ofstëmmungsfäegen Text an deenen nächste Woche virzeleeën. Dat géllt och fir déi besser Ofsecherung vun den Affären vun de Strofdelikter, en Dossier, deen och méi wéi véier Joer virläit, zumindest zënter dem Rapport Weiler vun 1998, wou déi dote Froe matdiskutéiert gi sinn.

Eis geet et drëm, dass mer mat all deene geplangte Gesetzesännerungen eis Strofprozessuerdning moderniséieren, méi transparent maachen, a mir hoffen, dass weider Reforme wäerte schnell an dem ganze Beräich nokommen.

Wat elo méi spezifesch eis Proposition de loi ugeet, esou ass et richtig, wéi den Här Weiler dat ervirgehuewen huet, dass et a fënnef Punkten eigentlech Divergenzen ginn zum ursprüngelechen Regierungsprojet. Dat ass éischstens d'Plaz, wou mer déi nei Regeln iwwert de Repérage téléphonique sollen an eise Code d'instruction

criminelle aschreiwen. Mir waren der Meinung, et soll een dat am selwechte Kapitel maachen, wou haut d'Écoutes téléphoniques behandelt ginn, net well mer mengen, dass dat datselwecht wär, mee well mer mengen, dass dat awer zwou Facettë vun enger Kontroll vun den Telekommunikatiounen duerstellt, dass also e Li- en tëschent deenen zwee Punkte besteet.

Déi zweet Iddi, déi eis ënnerscheet vun deem, wat am ursprüngelechen Regierungsprojet war, ass, dass mer der Meinung waren, dass ee soll d'Gravitéit vun deenen Infraktiounen, wou en Untersuchungsrichter iwwerhaupt därë op esou eng Mesure d'instruction zréckgräifen, méi héich usiedelen, wéi dat am Regierungstext de Fall ass.

Drëtt Differenz ass, dass mer drop halen, dass wann en Untersuchungsrichter décidéiert, ordonnéiert, fir esou Telefonskontrollen duerchzeféieren, dass da muss déi Décisioun, déi Ordonnance vum Untersuchungsrichter speziell motivéiert sinn, en fait et en droit.

Véiertens ass et eis wichteg, dass entgéint deem, wat am ursprüngelechen Regierungsprojet stoung, deejéinegen, deem seng Telefonsverbindunge retracéiert gi sinn, esou schnell wéi méiglech informéiert gëtt, dass dat geschitt ass.

A fënneftens, anere wichtige Punkt, si mer der Meinung, dass et drëm geet fir eng Parallell ze zéie mat deene Schutzbestëmmungen, déi mer haut am Kader vun den Écoutes téléphoniques hunn, an dass beim Repérage vun de Telefonsverbindungen et och sollt zu enger Zerstéierung vun deene gesammelten Date kommen, wa se zu kengem Resultat an der Instruktioun gefouert hunn, respektiv wa se Donnéeën betrëffe vun net ugeklote Persounen.

Wann een elo kuckt, wat den Text ass, deen d'Commission juridique zréckbehält, da stellt ee fest, dass vun deene Suggestiounen a Kriticken, déi mer formuléiert hunn, der dräi zréckbehale gi sinn an deem Text, deen d'Kommissioun proposéiert. An zwee anere Punkten ass et esou, dass d'Kommissioun do den Iwwerleeung vum Statsrot a vun de Justiz- a Polizeiorganer Rechnung gedroen huet.

Deen Text, esou wéi d'Kommissioun e proposéiert, bréngt virun allem awer an eisen Aen, an dat ass wesentlech nach eng Kéier ze betounen, an dat wär dann entgéint deem, wat vu Kommentare vun engem Magistrat haut ze héiere war, wann en da vun der Chamber gestëmmt gëtt, eng däitlech Verbesserung, wat d'Rechter vum Justiciablen ugeet par rapport zu der gängeger Praxis. Wéi ass déi gängeg Praxis? Déi gängeg Praxis, an dat war guer net esou evident. Vill Juristen hu sech iwwerhaupt eréischt d'Fro gestallt, wéi mer konfrontéiert gi si mat där Kontroll vun den Telefonsverbindungen an der sozialistescher Fraktioun, wat dann eigentlech déi gesetzlech Basis vun esou enger Aktioun wär.

Eng spezifesch gesetzlech Basis gëtt et net bis haut hei zu Lëtzebuerg. Et gëtt sech an der Praxis referéiert op déi Dispositiounen vum Code d'instruction criminelle, d'Artikele 65 an 66 haapt-sächlech, déi d'Perquisitioun an d'Saisieë betreffen, d'Perquisitioun, déi gemaach gëtt an der Regel bei der Post oder beim Opérateur vum Téléphone, wou dann eben iwwer eng Ordonnance vum Untersuchungsrichter, oder awer och am Kader vum flagrant délit, vun engem Officier de police judiciaire, respektiv vum Parquet kann eng Saisie vun deenen doten Donnéeën gemaach ginn, an esou retracéiert ginn, wat fir eng Verbindung stattfont hunn, vu wat fir engem Apparat op wat fir een, an

dann och a leschter Konsequenz, vu weem op ween. Dat ass haut déi gängeg Praxis. Déi gängeg Praxis, déi zënter Jorzéngte besteet, gëtt net genügend Garantie fir den eenzelne Bierger, deen ouni Mittäterschaft, ouni sai Wëssen an esou eng Affär, an esou eng Instruktioun eragezu gëtt. Firwat? Well eis Regele vun der Perquisitioun keng Gravitéit vun der Infraktioun virschreiwen. Et ka fir iergendeen Verstooss géint de Code pénal an der Regel eng Perquisitioun an eng Saisie duerchgefuert ginn, wann et ëm d'Manifestatioun vun der Wourécht geet. Dat ass also vollkommen op, an dat ass net gutt.

Zweet Kritik un der gängeger Praxis ass, datt deejéinegen, deem seng Telefonsverbindungen an deem dote Mooss reperéiert gi sinn, net informéiert muss ginn, an an der Regel och net informéiert gëtt, datt dat geschitt ass. Dat bleift e Geheimnis am Kader vun enger Strofinstruktioun, wou hie selwer oft net mat implizéiert ass. Seng Donnéeën ginn awer herno jiddferengem zougängeg gemaach, deen an deem Strofdossier dran ass. Dat ass net gutt, dat muss also geännert ginn.

An drëtt fundamental Kritik un der bestehender Praxis vun dem Repérage téléphonique iwwert de Wee vu Perquisitioun a Saisie ass deen, datt wa sech erausstellt, datt déi Donnéeën näischt bréngen, déi Donnéeën awer am Dossier leie bleiwen, grad och wa se Drëttpersounen betreffen, déi guer näischt mat där penaler Instruktioun ze dinn hunn. Jiddferen huet also weiderhin Zougank zu deenen doten Donnéeën a ka se eventuell och mësbräichlech asetzen.

Et ass also ganz kloer, datt ee sech net ka mat der Praxis vun haut an deem dote Beräich zefridde ginn. Et ass also noutwendeg, datt hei légiféiert gëtt, an dat maache mer och haut.

Den Text, dee vun der Kommissioun proposéiert gëtt, ass, an dat stellt eis Fraktioun zefridden, méi restriktiv wéi aner Législatiounen an den Nopeschlänner. Och dat muss een ervirsträichen. Dat heescht, an där Pondératioun tëschent der Noutwendegkeet de Sécherheetsorganer e Maximum vu Moyenen ze ginn, fir géint d'Verbräiche virzegoen, an der Noutwendegkeet awer och de Schutz vu der Privatsphäre an dem Ganzen net aus den Aen ze verléieren, gëtt mat deem Text, wéi d'Kommissioun e proposéiert, e Mélange vun der Proposition de loi an dem Projet de loi, eigentlech méi d'Balance ausgeriicht op de Schutz vun der Privatsphäre a vun de perséinlechen Daten. Dat geet ganz kloer ervir, wann een dee proposéierten Text vergläicht mat der belscher Législatioun, wat e bëssen de Modell war, souwuel vun der Proposition de loi wéi vum Projet de loi, mat der däitscher Législatioun, wou praktesch och alles méiglech ass an deem dote Beräich, wou praktesch keng Garantie si fir deejéinegen, deem seng Telefonsverbindunge reperéiert ginn, a wéi déi franséisch Praxis, well déi hunn eng ähnlech Situatioun, wéi mir se nach haut hei zu Lëtzebuerg kennen, déi hu keng speziell Texter. Och bei hinne leeft alles iwwert déi spezifesch Regeln, wat d'Perquisitioun an d'Saisie ugeet.

Perséinlech Daten am Privatlieve vum Eenzelne sinn also, wann deen heiten Text vun der Chamber akzeptéiert gëtt, besser geschützt, wéi dat haut am Ausland de Fall ass. Deen neien Text, deen eise Virschléi Rechnung dréit, bréngt en zefriddestellend Gläichgewicht tëschent Sécherheet op där enger Säit a Schutz vun der Privatsphäre op där anerer Säit.

Den Text därëf och net, datt schéngt mer wesentlech ze sinn, an dat seet de Conseil d'Etat ganz kloer a sengem Avis, dozou

mëssbraucht ginn, fir Mini-écouter duerchzeféieren. Fir iwwert deem heite Wee vun de Repérages téléphoniques ze fueren, muss u sech d'Verbindung eriwwer sinn. Et kann een net vun esou enger Autorisatioun profitéieren, fir sech a lafend Verbindungen eranzeschalten. Do géllt dann déi spezifesch Regelung, wat d'Écoutes téléphoniques ugeet, mat all deene Prozeduren a Garantien, déi domadder verbonne sinn.

Wat fir mech och ganz wichteg ass, dat ass, datt esou eng Décisioun fir Repérages téléphoniques ze maachen, nëmmen därerf duerch den Untersuchungsrichter ordonnéiert ginn. Et ass kloer, et handelt sech hei ëm eng sougenannte Compétence d'attribution vum Untersuchungsrichter. Hie kann net déi Pouvoiren do un anerer delegéieren. Dat heescht am Klortext, och am Kader vun engem flagrant délit därerf en Officier de police judiciaire oder de Parquet esou eng Moossmat vu Repérage téléphonique net ordonnéieren. Dat ass eng exklusiv Kompetenz vum Untersuchungsrichter. Dat ass, mengen ech, och wichteg. An deem Sënn ass dee belschen Text och verbessert ginn op deem dote Punkt, wéi och op anere Punkten.

Fir eis ass och ganz wichteg, datt déi Iddi, déi a menger Proposition de loi dra war, fir ze soen, et ass wichteg, datt déi Motivatioun, déi den Untersuchungsrichter mécht, präzis genuch ass, datt dat net eng Formule de style ass, datt mer déi an d'Interpretatioun vum Text erakréien iwwert den Avis vum Statsrot, awer och ausdrécklech iwwert de Rapport vun der juristescher Kommissioun, wou mer eis der Interpretatioun vum Statsrot uschlëssen, a wou et ganz kloer ass, datt et sech heibai ëm eng Formalité substantielle handelt. A wann den Untersuchungsrichter net en fait op déi Cause bezu genuch motivéiert, da kann dat d'Nullitéit vun där Ordonnance a vun där Mesure d'instruction mat sech bréngen. Et ass also wichteg, datt d'Motivatioun prezis ass, an datt et net eng allgemeng Motivatioun ass, en Ofschreiwe vum Gesetzestext. Dat gétt net akzeptéiert an der Belsch, an dat wäert och op Grond vun eiser Interpretatioun net akzeptéiert gi vun de Lëtzebuerger Gerichter. Dat dréit also ganz kloer eise Bemierkunge Rechnung.

Dat si ganz wesentlech Punkten, wéi och deem anere Punkt, datt elo kloer ass, datt d'Informatioun vum deem Betraffene geschitt, schonn 12 Méint no der Ordonnance vum Untersuchungsrichter. Dat war eng Suggestioun vum Statsrot. Dat geet nach iwwer eis Propositionen ewech, ass wäit ewech vun där ursprünglecher Positioun vun der Regierung a deem dote Punkt. Déi wollt 24 Méint Maximum kënne waarden no dem Ofschloss vun der Instruktioun. Hei ass dat anescht. Also de Betraffene gétt ganz schnell informéiert mat engem maximalen Délai vun 12 Méint no der Ordonnance vum Untersuchungsrichter, wat de Repérage téléphonique ugeet. Dat ass ouni Zweifel e ganz positive Punkt an deem dote Beräich.

Wesentlech, wéi gesot, bleift d'Fro, datt, ähnlech wéi mir dat haut bei den Écoutes kennen, et herno och zu engem Eraushuelen aus dem Dossier kënnt, zu enger Zerstéierung vun deenen Daten, déi näischt bruecht hunn, an déi Dréttpersounen betreffen an esou enger Instruktioun pénale. Do iwwerhuele mer genau déi Schutzbestëmmungen, wéi mer se haut am Code d'instruction criminelle kennen, wat d'Écoutes téléphoniques ugeet, an all déi praktesch Schwierigkeeten, déi de Statsrot ugefouert huet an sengem Avis, kënne eigentlech hei net gëllen, well déi gëllen am selwechte Mooss bei den Écoutes téléphoniques. Or, dat Gesetz gétt jo awer och hei am Land duerschgefouert,

esou datt ech mengen, datt et richtig a gutt war, datt mer eis konnten op deem dote wesentleche Punkt eenegen, wat en Ausbau vun de Garantien vum eenzelne Bierger bedeit an deem spezifische Fall.

Sécherlech wäert d'Fro opkommen, ob da mat deem heiten Text déi Ofhéieraktioun oder déi Telefonskontrollaktioun bei der sozialistischer Fraktioun an Zukunft ausgeschlossen wär. D'Antwort ass kloer neen. Mir kënne keen Text maachen, deem ausschléisst, datt am Kader vun enger Poursuite pénale d'Parteien, d'Gewerkschaften, d'Presseorganer, ähnlech sensibel Organer, sensibel Beräicher eigentlech ënner esou eng Moossmat falen, wa se vun engem Untersuchungsrichter ordonnéiert gëtt. Mee datt mer wëssen, datt et net gutt ass, datt ouni schwéierwiegend Verdachtsmomenter esou Mesures d'instruction duerschgefouert ginn, datt ass ganz kloer an dorun därerf, mengen ech, keen Zweifel bestoen.

Et ass also fir eis ganz wichteg, datt niewent den Texter, och wierklech Suergfalt geluegt gëtt op d'Applikatioun vum de Gesetzes-texter, besonnesch am Beräich vum Strofrecht, wou et wichteg ass, dass den Untersuchungsrichter mat deem néidegen Discernement, mat Fangerspëtzegefill, an och Ofweie vun deenen eenzelne Wäerter, déi en cause sinn, virgeet an dem Prinzip vun der Verhältnisméissegkeet Rechnung dréit, vun de Moyenen, déi en asetzt, fir eppes erauszefannen an dem Enjeu eigentlech vun där ganzer Enquête, déi en duerchzeféieren huet. Vlächicht wier et net schlecht, wann de Justizminister ufänkt allgemeng Instruktiounen ze ginn un de Parquet, dass en och op déi dote gëlle Regeln nach eng kéier hiweist, ënner anerem d'Regel vun der Verhältnisméissegkeet, déi, mengen ech, och am Strofrecht, an den Instruktiounen e ganz wesentleche Punkt ass.

Dir Dammen an Dir Hären, ech kommen zum Schluss. Ech widerhuelen nach eng kéier, dass, an eisen Aen, deem heiten Text zerfriddestellend ass, well e versicht eng Symbios ze maache vun de Regierungsvirstellungen a vun deene Virstellungen, déi mir an eiser Proposition de loi geäussert hunn. Ech hoffen, dass aner Reformen an deem dote Beräich wäerte folgen. Mir sinn der Meinung, dass mer hei e Schrëtt gemaach hunn an engem klengen Deelberäich, mä awer net onwesentlechen Deelberäich vun engem méi moderne Strofrecht, wou d'Transparenz gepaart gëtt mat genügend Mëttele fir fir Sécherheet ze suergen, an dofir wäert eis Fraktioun deem heiten Text och stëmmen.

M. le Président.- D'Wuert huet elo den Här Laurent Mosar.

Discussion générale

M. Laurent Mosar (CSV).- Här President, dir Dammen a Dir Hären, mä Fraktionspresident Lucien Weiler huet als Rapporteur vun dësem Gesetzesprojet eng exhaustiv Belichtung vu sengen Elementer, vu sengem Fundament a besonnesch vu senger Noutwendegkeet gemaach. Ech wëll him am Numm vun der Fraktioun fir déi excellent Aarbecht merci soen, an enger Matière, déi net einfach ass an déi hie mat ganz vill Fangerspëtzegefill gemeeschtert huet. A mäi Merci wëll ech awer och de Kolleeg Alex Bodry aschlëssen, deem a senger Gesetzespropositioun eng Rei vun interessanten Ureegungen gemaach huet, déi sech jo dann och deelweis am definitive Gesetzestext erëmfannen.

Ech wëll ganz kuerz op den d'Historik agoen a vlächicht eppes redresséieren, wat den Här Bodry virdrun net gesot huet. Ech mengen, et misst een awer fairerweis

soen, datt déi éischt Initiativ, déi an dëser Problematik geholl ginn ass, a sech sech erëmfonnt huet an engem Avant-projet de loi vum Justizminister.

(Interruption)

Et ass also net ganz richtig, Här Bodry, wann een dat elo esou duerstellt.

(Interruption)

Neen, ech wëllt lech just soen, datt et awer net ganz richtig ass, wann een hei wëllt dann e bëssen esou maachen, wéi wann dee ganze Projet de loi schlussendlech nëmmen duerch d'Proposition de loi vum Här Bodry hei virgedriwwen gi wär, mä ech mengen, d'Ufanksetapp war u sech den Avant-projet de loi vum Här Justizminister Frieden. Dat wollt ech nach eng kéier fairerweis hei relevéieren.

Här President, de Projet, dee mer dann haut diskutéieren, ass d'Resultat vun engem Konsensus, dee sech tëschent dem ursprüngleche Projet, esou wéi e vum Justizminister déposéiert ginn ass, der Gesetzespropositioun vum Alex Bodry an awer och de Virschléi vum Statsrot ofgezecheent huet. Oft ass et jo esou, datt wa méi Käch un enger Zopp kachen, se meeschtens versalzt oder verpeffert ass. Hei ass dat awer manifestement net de Fall, well ech iwwerzeegt sinn, datt dësen Text en équilibréierten, mä awer och en effizienten Text ass, deem déi Gradwanderung tëschent op där enger Säit der Noutwendegkeet vu Sécherheet an op där anerer Säit de Respekt vun de perséinleche Fräiheeten op eng effikass Aart a Weis fäerdeg bréngt. Dës Gradwanderung gouf et nach ëmmer, a besonnesch no den Événementen vum 11. September 2001 si se an hirer Drénglechkeet verschäerft ginn, besonnesch well d'Sécherheet vun deem Dag un eng konkret Préoccupation fir all Mënsch op dëser Welt ginn ass. A wou de Ruff no Sécherheet entsteet, do entsteet ipso facto de Risiko vu enger Aschränkung vun de perséinleche Fräiheeten.

Wéi schwiereng esou eng Gradwanderung tëschent Sécherheet a Schutz vun de perséinleche Fräiheeten ass, konnte mer an de leschten Deeg jo erëm eng kéier feststellen, wéi an enger gewëssener Press op eng ondifferenziert Manéier mat der Angscht vun de Leit virun terroristeschen Uschléi gespillt ginn ass, a pauschal mam Finger op gewësse Communautéiten an eisem Land gewise ginn ass.

Här President, d'Suerg, fir dem Bierger eng optimal Sécherheet ze garantéieren, dierf net dozou féieren, Prinzipiell wéi de Schutz vum Privatlieue vun all Bierger, esou wéi d'Présomption d'innocence ausser Kraaft ze setzen. Et ass dofir e grouse Mérite vun dësem Projet, datt en ausgewogen ass an deem Spannungsfeld tëschent Sécherheet a perséinlecher Fräiheet.

De Repérage an d'Lokalisatioun vun Telefongespräicher an aneren Telekommunikatiounen ginn duerch dëst Gesetz op eng zolidd juristesche Basis gestallt. Dës Basis ass grad esou noutwendeg wéi d'Moossmat selwer, well kee kann haut méi drun zweifelen, datt a vile Fäll d'Ortung vu Kommunikatiounen tëschent Delinquenten a Verbrächer ëmsou méi noutwendeg ginn ass, wéi d'Vielfalt vun deene Telekommunikationsmethoden zougeholl huet.

Ech wëll och op dee Punkt agoen, dee mäi Fraktionskolleeg Lucien Weiler scho virdrun hei opgeworf huet, an op deen Interview vun engem eminente Member vum Parquet de Mëtteg an den Noriichten

agoen. Ech war grad esou erstaunt wéi mäi Kolleeg Lucien Weiler, well et jo a sech onüblech ass, datt e Member vum Parquet am Virfeld e Projet de loi kommentéiert. Dat ass schonn e bëssen eng speziell Prozedur, déi do utlizéiert ginn ass.

Wat mech awer ganz besonnesch gestéiert huet bei deem Interview, dat ass, datt do en eminente Juge d'instruction behaapt huet, et wär nach ëmmer eng gesetzlech Basis do gewiescht fir esou Repéragen. Or, ech mengen, esouwuel de Lucien Weiler wéi den Alex Bodry hu ganz kloer virdru gesot, datt deem net esou ass, datt bis elo keng kloer gesetzlech Basis an dëser Matière bestanen huet, an dës gesetzlech Basis eréischt elo duerch dëst Gesetz geschafe gëtt.

Déi Méiglechkeet, déi dann och dëst Gesetz festschreift, fir kënne gewëssen Telekommunikatiounen nozevollzéien, ass absolut noutwendeg, wann ee wëllt mat deenen ëmmer méi perfektionéierte Methode vun all Zorte vu Kriminalitéit mathalen.

Ech wëllt dann och an dësem Kontext op den Avis vun eiser Commission de l'Egalité des Chances hiweisen, déi op d'Wichtigkeet vun dësen Investigatiounsmethoden higewisen huet, fir zum Beispill d'Auteurs vun Harcèlement iwwer Telefon ze ermëtelen.

Déi Methoden, déi also elo an dësem Gesetz festgeschriwwen ginn, sollen dozou bäidroen déi Persounen ze ermëtelen, déi op déi modernste Kommunikatiounsméiglechkeeten zréckgräifen, fir hir kriminell Aktivitéiten auszeüben.

Wann ëmfaassend ermëttelt muss ginn, datt eng vum Juge d'instruction verfüngen Opération de repérage oder Lokalisatioun sech op d'mannst an enger éischer Phas kann op Leit bezéien, déi direkt mat der Dot näischt ze dinn hunn. Ech ënnersträichen op dëser Plaz nach eng kéier, datt mer et hei net mat dem Oflauschtere vun Telefongespräicher ze dinn hunn, wat vill méi eng cibléiert an aschneidend Ermëttlungsmethod ass, beim Repérage oder bei der Lokalisatioun geet et fir d'alleréisch emol drëm, d'Apparater an dann eréischt d'Leit ze ermëtelen.

Well also an enger éischer Phas just den Apparat ermëttelt gëtt, kënnen op dës Manéier Bierger mat engem Vergoen oder Verbrächen a Verbindung bruecht ginn, déi an der Realitéit näischt domadder ze dinn hunn. Do kann ee sech zum Beispill e geklautenen oder verluerene GSM virstellen, d'Notzung vun enger friemer E-mail-Adress an aner technesch Méiglechkeeten, well grad jo déi organiséiert Kriminalitéit net virdrun zréckschreckt, fir hir Kommunikatioun esou ze tarnen, datt se zum Beispill iwwer Internet kann am Numm vun total onbescholte-ner Bierger gefouert ginn.

Et ass also wichteg, datt d'Leit, déi direkt näischt mat enger krimineller Dot ze dinn hunn, deenen hire GSM zum Beispill benotzt gëtt, net duerch Ermëttlung belascht ginn. Genee dorëm geet et an dësem Projet de loi.

De Repérage an d'Lokalisatioun sinn nëmmen een Element vun enger bestëmmter Ermëttlung. Ginn elo Kommunikatiounen vu Leit zréckverfollegt, déi onbescholte Bierger sinn an et och bleiwen, da kréie se net nëmmen - an dat schéngt mer an engem Rechtsstat selbstverständlech ze sinn - d'Matdeelung banne Joresfrist driwwer gemaach, datt hir Kommunikatiounen repéréiert goufen, mee virun allem ginn d'Resultater vun dëse Moossmaten an esou engem Fall zerstéiert, wou et net zu enger Uklo kënnt géint déi Persounen, deenen hir Kommunikatiounen repéréiert goufen.

Mee net nëmme gëtt de Bierger, deem sän Telefonsapparat zum

Beispill repéréiert ginn ass, iwwert dës Moossmat informéiert, mee hie kritt och d'Recht hei eventuell juristesche Schrëtt anzeleeden, wann hie mat der Manéier, wéi dës Repérage virgeholl gi sinn, net averstanen ass.

Repérage heescht also a kengem Fall direkt datselwecht wéi den Déclenchement vun enger Enquête, respektiv enger Uklo. Zu enger Uklo kann et nëmmen da kommen, wann d'Repéragen e bestëmmten Verdacht bestätegen, deem onofhängeg vun hinne souwisou bestanen hätt. Ginn zoufälleg am Kader vun esou enger Moossmat enger Persoun hir Kommunikatiounen novollzunn, déi awer direkt näischt mat deenen Infraktiounen ze dinn huet, da verschwannen d'Informatiounen heiriwwer natierlech och erëm aus de Polizeifichieren. Dëst schéngt mer eng wesentlech Garantie ze sinn, fir ze verhënneren, datt Donnéeën iwwer Bierger gespäichert bleiwen, déi sech absolut guer näischt zu Scholde komme gelooss hunn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll op dës Tatsachen insistéieren, well ech frou driwwer sinn, datt et eis an der zoustänneger Kommissioun gelongen ass, fir d'verständlech Préoccupationen, déi d'Sécherheet vun eis alleguerte betreffen, mat de biergerleche Fräiheeten an Aklang ze bréngen, an domadder déi schwiereng Gradwanderung, déi ech am Ufank vu mengen Ausféierung geschildert hunn, op eng optimal Manéier ze bewältegen. Dëst gesot, bleift mer just nach den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet ze bréngen.

Ech soen lech merci.

M. le Président.- Als nächst Riednerin ass d'Mme Simone Beissel agedoren. D'Mme Beissel huet d'Wuert.

Mme Simone Beissel (DP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wollt fir d'éischt och dem Rapporteur Lucien Weiler merci soe fir sän ausféierleche schrëftlechen a mündleche Rapport, an och dem Kolleeg Alex Bodry fir seng gutt fondéiert Initiativ.

Dat Gesetz, dat mir haut stëmme sollen, ass e Gesetz iwwer e brisant Thema. Mir sinn eis alleguerte bewusst, dass mir hei un engem vun de Fundamenter vun eisem demokratesche Rechtsstat légiféiere wëllen. Wat wëlle mir, ëm wat geet et?

Et geet drëm e Kader ze schafen, wou et dem Bierger méiglech ass an et och bleift, sech an enger maximaler Fräiheet ze entfalten. Dozou gehéiert natierlech och, seng Privatsphäre ze schützen. Op där anerer Säit kënne mir nëmmen en Zesummesinn a Fräiheet a Sécherheet garantéieren, wann déi Gesetzer, déi op demokratischem Wee gestëmmt gi sinn, och richtig agehale ginn, well et gëtt keng Fräiheet ouni Sécherheet a Rechtssécherheet am Besonneschen. Dofir muss de Pouvoir judiciaire och genuch Méiglechkeete kréien, fir d'Infraktiounen an hir Auteurs - an ech zitieren de Procureur Roby Biber: "...par des méthodes plus anticipatives" - festzustellen a répriméieren ze kënnen.

Et muss also eis éischt Prioritéit sinn, dësen Equiliber ze erhalen, Equiliber, deem deelweis Spagatü-bunge verlaangt, well mir kënne séier op där enger Säit an de Chaus ofrutschen oder op där anerer Säit Allurë vun engem totalitäre Regime entwéckelen. Dat richtegt Doséiere vun de Moyenen, wéi schonn hei ugeklongen ass, d'Applikatioun vum Principe de proportionnalité, déi eise Pouvoir judiciaire zu senger Verfügung huet, fir d'Kriminalitéit ze bekämpfen, ouni awer abusiv an d'Privatsphäre vun Bierger anzegräifen, waren deemno eis Haaptsuerg an der Commission juridique, wéi mir un dësem Text geschafft hunn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Dir erënnert lech allegueren un déi Diskussiounen, déi mir an der Chamber haten am Zesummenhank mat der sougenannter Téléfonsaffär. Et ass gestriden a polemiséiert gi ronderëm dësen Incident. Ech sinn der Meenung, dass déi ganz Diskussiounen awer wichteg waren a sécher dozou bäigedroen hunn, dass mir haut kënnen dës Gesetzesprojet debattéieren an ofstëmmen.

Eng vun den entscheidende Froen an dëser Affär war jo déi, ob den Equilibre tëschent de Moyenen an de verfollegten Ziler nach respektéiert wär. Dës Fro konnt, a mengen Aen, nëmmen opkommen, well den deemolege legislative Kader net ausereecht war an esou an der Öffentlechkeet konnt d'Gefill opkommen, dass de Pouvoir judiciaire d'Méiglechkeet hat an engem Vide juridique Téléfonsgesprécher ze repéréieren.

Wéi ech scho virdru gesot hunn, légiféiere mir hei un dem Härzstéck vun eiser Demokratie. Et geet ëm dem Bierger seng Grondfräiheet, de Respekt vu senger Privatspheer, déi jo zu den elementare Mënscherechter gehéiert. Dat ass och d'Ursaach, firwat d'Kommissioun an hiren Aarbechten op esou vill wéi méiglech verschiddenen Avisen zréckgegraff huet. Esou goufen de Projet de loi vum Justizminister an d'Proposition de loi vum Alex Bodry an der Kommissioun analyséiert an deelweis an dëse Projet de loi intégréiert. Et war ons besonnesch wichteg, ons op een Text ze fokusséieren, dee vun enger Majoritéit vun all den demokrateschen Acteuren akzeptéiert kënn ginn. Et kann ee sech iwwerhaapt d'Fro stellen, mat deem wat esou dobausse leeft a wéi och eis Gesetzgebung vu virdru war, ob mer iwwerhaapt hu missen an dësem Domän e Gesetz preparéieren, dat mer haut solle stëmmen.

D'Fro: Ginn d'Moyenen, déi eiser Justiz de Moment zur Verfügung stinn, dann net duer? Ech wëll net op d'Aussoe vum Instruktiounsrichter vun haut de Mëttag zréckkommen. Ech huelen dozou net Stellung. Jiddefalls ass et esou, dass wa virdru Saache gemaach gi sinn, een awer ka berechtegt Zweifelen hunn iwwert d'Base légale vun deenen Aktiounen, an dat éischter op enger extrem larger Interpretatioun vum Artikel 88 (1) an (2) vum Code d'instruction criminelle fousst, wéi op enger Base légale, déi wierklech juristeschen haaptsächlech par rapport zu der europäescher Mënschenrechtskonventioun fundéiert ass.

Also, hu mer déi Moyenen oder hu mer se net? Wéi wäit si se legal? Ech mengen, ech hu schonn een Deel vun der Äntwert a menger Ried geliwwert. D'Téléfonsaffär huet einfach gewisen, dass an dem sensiblen Domän nach net genuch Garantie fir de Bierger an eiser Gesetzgebung agebaut sinn, egal wéi dat och vu bestëmmte Säiten interpretéiert gëtt. Mee dat ass nëmmen en Deel vun der Äntwert.

Mir wëssen alleguer, dass d'Technologien immens Fortschritter gemaach hunn a mat hir hu sech leider och déi kriminell Energie weider entwéckelt. Déi klassesch Moyene vun eiser Justiz ginn hei oft net méi duer. Duerch déi nei Telekommunikatiounsméiglechkeete gëtt et ëmmer méi einfach, fir e kriminelle Grupp sech ze organiséieren, gutt ze organiséieren, ouni sech am Prinzip vill ze gesinn, dat heescht, ouni physisch beieneen ze kommen. Hei muss d'Justiz einfach nei a besser Méiglechkeeten zougestane kréien.

Här President, et ass elo e bësse méi wéi ee Joer hier, dass d'Welt op brutal Aart a Weis domat konfrontéiert gouf, zu wat e gutt organiséierte kriminellen an terroristeschen Grupp fäeg ass. E-mail an Handy waren déi préféiert Kom-

munikatiounsmëttel vun den Terroristen. An ech mengen, eng vun de Lektioenen, déi mer mussen aus dem 11. September 2001 zéien, ass déi, dass et wichteg ass eise Justizapparat dem Fortschritt unzepassen. Ech denken, dass all Bierger dozou bereet ass, seng Fräiheet e bëssen anzëschränken, falls et ëm seng Sécherheet geet, an e strenge legislative Kader am Viraus all potentiell Abuë vun der Justiz ausschléisst.

De Rapporteur huet a senger Ried schonn drop higewisen, dass et an dësem Gesetz exklusiv ëm de Repérage téléphonique an net ëm d'Ofhéiere vun engem akuten Telefonsgespréich geet. Et geet also drëm, fir erauszefanne mat wéi a wéini de Verdächtige iwwer e gewëssenen Zäitraum telefonesch a Kontakt war. Dobäi geet et drëm, fir de Krees vun de Verdächtige oder de wichtige Leit an enger Affär ze compléieren. Et geet also net drëm, fir erauszefannen, wat um Telefon diskutéiert gouf.

Den Ënnerscheed ass kapital, well de Repérage téléphonique domat eng vill manner invasiv Moosnam ass, wéi d'Oflauschtere vum Telefonsgespréich. Fir awer all Konfusioun tëschent deenen zwou Moosnamen ze verhënnern, hu mer opgepasst, dass am Projet de loi déi nei Dispositiounen am Code d'instruction criminelle net ënnert d'Dispositiounen vun den Ecoutes téléphoniques ënnerbruecht ginn, dat heescht, d'Artikelen 88-1, 88-2 an esou weider, mee au contraire, et ass eng kloer Trennungslinn gezu ginn. De Repérage téléphonique gëtt considéréiert, wéi ee vun de Mëttel, déi ënnert d'Perquisitiounen an d'Saisië vun Dokumenter rangéiert ginn an dofir krut en eng nei Plaz am Code d'instruction criminelle mat engem neien Artikel 67-1.

Wéini ass de Repérage téléphonique eng Moosnam, déi ubruecht ass? Kann den Untersuchungsrichter dës Moosnam einfach beschléissen? Wéi muss hie sech justifizéieren? Dës Fro goufen alleguer bei der sougenannter Téléfonsaffär öfters gestallt. An dësem Gesetzesprojet droe mer hinnen alleguerte Rechnung.

1. Den Untersuchungsrichter kann nëmmen dann op dës Mesure zréckgräifen, wann eng Infraktioun mat enger Minimalstrof vu mindestens sechs Méint Prisong virläit. Déi sechs Méint goufen zréckbehalen, well et sech hei schonn ëm relativ schlëmm Infraktiounen handelt, déi en Agrëff an d'Privatspheer vun de Verdächtige justifizéieren. Zum Beispill falsche Bommenalarm, Telefonsbelästegungen, wat haaptsächlech d'Frae betrëfft, d'Violatioun vum Secret professionnel, asw.

Do derniewent - dat ass ganz wichteg am Interesse vun der Protektioun vun eise Bierger - muss den Untersuchungsrichter dës Moosname justifizéieren, motivéieren an dem Statsanwalt en Dokument mat senger Motiver virleeën. De Projet gesäit och vir, dass den Untersuchungsrichter an deem Dokument muss d'Dauer vum Repérage festleeën, ouni dass déi kann ee Mount iwwerschreiden, mee si kann zwar ënnert deene selwechte Konditiounen erneiert ginn.

Dës Justificatioun vum Untersuchungsrichter ass net nëmmen eng Formalitéit, wéi den Alex Bodry gesot huet, et ass keng Clause de style, keng Formulation de style. Et kéint ee praktesch soen, si ka gläichgestallt gi mat enger regelrechter Condition de fond. Et geet also net duer, dass den Untersuchungsrichter e Standardargument liwwert, mee hie muss eng präzis Indikatioun iwwert d'faktuell Emstänn vun der Affär ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Dir gesitt, ewéi e restriktiven, contraignante Formalismus an dësem Gesetzesprojet virge-

sinn ass. Dës Formalismus soll sécherstellen, dass d'Rechter an d'Fräiheete vum Bierger garantéiert sinn a si virun allen eventuellen Abuse geschützt sinn. Wann zum Beispill aus iergendengem Grund, den Untersuchungsrichter de Repérage téléphonique net uerdentlech motivéiert, dann ass dat e substantielle Formfeeler, dee kann eng Nullitéit vun der Moosnam als Konsequenz hunn.

Mee de Bierger kritt nach méi Garantie bei engem Repérage téléphonique. Esou muss hien nach während der Instruktioun vun der Mesure informéiert ginn, a spéitstens zwielef Méint nodeem den Untersuchungsrichter de Repérage téléphonique a senger Ordonnance ugeuerdnet huet. Op Recommendation vum Statsrot hi si mir an der Commission juridique, an dat ass jo och vu menge Virriedner ënnerstrach ginn, u sech méi wäit gaange wéi de Justizminister a sengem Projet de loi an den Här Bodry a senger Proposition de loi, mee mir wollten de Schutz vum Bierger awer nach verbessern.

Mir sinn nämlech der Meenung, dass de Bierger e Recht op Informatioun huet, an dat esoubal wéi d'Instruktioun net méi duerch dës Informatioun behënnert gëtt. Falls d'Instruktioun keng Resultater bruecht huet, gesäit de Projet de loi och vir, dass dës Dokumenter vum Repérage zerstéiert ginn, an deem Mooss, wou se Persounen betreffen, déi net beschëllegt ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech hunn a menger Ried e puer Mol drop higewisen, wéi sensibel den Equilibre tëschent de Moosnamen, fir d'Kriminalitéit ze bekämpfen, an dem Respekt vun der Privatspheer vun de Bierger ass. Leider hate mir duerch d'Téléfonsaffär e Beispill, an deem dësen Equilibre a Fro gestallt ginn ass. Leider hate mir awer och duerch den 11. September en zwar extreemt, mee reellt Beispill dofir, wéi wichtig et ass, dass eise Justizapparat déi richteg Moyene kritt, fir uerg Kriminalitéit, organiséiert Kriminalitéit, ze bekämpfen.

Dat Gesetz, wat mir haut wëlle stëmmen, dréit dësen zwee Objektiv Rechnung. Et setzt e präzise Kader op vun deene Fäll, wou op de Repérage téléphonique kann zréckgegraff ginn. Et definéiert e präzise Formalismus, deen den Untersuchungsrichter muss respektéieren, a gëtt dem Bierger, a mengen Aen, zimlech ausräichend Garantien, dass déi Donnéeë just fir effizient Instruktiounen agesat ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dës Projet, deen d'Rechtssécherheet zu Lëtzebuerg nees bestärkt, als Garant vun de Mënscherechter an engem moderne Rechtsstat, kritt den Accord vun der ganzer DP-Fraktioun. Ech soen lech merci.

M. le Président.- Als nächste Riedner ass den Här Jacques-Yves Henckes agedroen. Den Här Henckes huet d'Wuert.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wéi mir den Text am Ukank diskutéiert hunn, hu mir ons allegueren erwaart, dat mer géingen e gudden Text erauskréien. An ech muss awer soen, dat mir als ADR fir den Text, dee mir virleien hunn, net grad eng grouss Begeescherung hunn. Ech erënnere mech drun, dat wéi d'Interpellatioun vum honorabelen Här Bodry gemaach ginn ass, wéi mir déi hei diskutéiert hunn, dat dunn haart Wieder vu senger Säit, ganz haart Wieder, gefall sinn, dat geschwat ginn ass vu mat Kanounen op Spatze schéis-

sen, dat eng Neutronebomm gezünd gi wier an dat mer hei misste reagéieren.

(Interruptions)

Nee, nee, nee, ech hunn den Text nogekuckt vum Tëscheruff vum Här Bodry am Laf vun den Debatten.

Ech wëll just awer elo e Verglach zéien, fir ze kucken, wat dat Gesetz bréngt par rapport zu där Situatioun, déi mir virun engem gudde Joer hei debattéiert hunn.

(Interruptions)

Oder zwee. Sou laang schonn? Et ass gutt, da rektifizéieren ech dat, dat mer viru gutt zwee Joer debattéiert hunn.

Deemoos ass et drëm gaangen, dat e Minister eng Plainte gemaach huet wéinst Violation du secret professionnel géint Onbekannt. An doropper hin huet den Untersuchungsrichter iwwert den Artikel 65 vum Code de procédure pénale eng Perquisitioun bei der Post ordonnéiert an e Repérage gefrot vun deenen Telefonsgesprécher, déi vu Säite vum Enregistrement aus gemaach gi sinn.

Bei där Geleeënheet sinn natierlech och, wéi mer gewuer gi sinn, eng etlech Telefonsgesprécher bei der sozialistescher Fraktioun ofgehéiert ginn.

(Interruptions)

Also, net ofgehéiert ginn, ech mengen, repéréiert ginn. Loosse mer et esou soen: repéréiert.

Et ass also sou, wann een elo déiselwecht Situatioun hätt a mir dës Gesetzestext haut gestëmmt hunn, a mir ginn op deemselwechte Pad nach eng kéier zréck, dat nees e Minister eng Plainte mécht, dat nees en Untersuchungsrichter konfrontéiert ass mat enger Demande oder mat dem Intérêt, fir e Repérage téléphonique ze maachen, da muss ee kucken, ob den Untersuchungsrichter ënnert deenen abléckleche Konditiounen datselwecht nach eng kéier maache kann. Do muss ee soen, dat een am neien Artikel 67-1. - (1) Folgendes liest: "Lorsque le juge d'instruction est saisi de faits qui comportent une peine criminelle ou une peine correctionnelle dont le maximum est égal ou supérieur à six mois d'emprisonnement, il peut faire procéder au repérage."

Et gëtt also kloer gesot, dat eng vun deene Konditiounen, déi ass, dat minimum eng Peine d'emprisonnement maximale vu sechs Méint oder méi muss bestoen. Wann ech nun den Artikel 458 vum Code pénal liesen, da liesen ech do: "Les personnes dépositaires par état ou par profession de secrets qu'on leur confie, qui les ont révélés, seront punies d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de 500 à 5.000 Euros."

Also, hei ass eng maximal Strof vu sechs Méint virgesinn. Dat heescht, dat den Untersuchungsrichter elo ënnert deeneselwechten Emstänn datselwecht nach eng kéier kéint maachen, an dës kéier mat enger Base légale, déi souguer vun de sozialisteschen Kolleegen unerkannt gëtt. Dofir froen ech mech: Firwat hu mer lo dat Gantz esou gemaach, wou mer eng Base légale haten, déi vläicht net ganz kloer war, mee wou mer lo eng Base légale hunn, fir datselwecht ze maachen, ouni dat iergendwéi eng Diskussioun driwwer ka bestoen.

M. le Président.- Den Här Bodry wëllt lech eng Fro stellen, Här Henckes.

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Ech wëll just eng ganz einfach Fro stellen. Wat fir en Text géif den Här Henckes proposéieren, fir déi dote Méiglechkeet auszuschalten?

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ech hat geduecht...

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Ech war an der Sitzung vun der Commission juridique dobäi. Den Här Henckes huet ni déi Développeur do gemaach. Ech si ganz erstaunt, dat hie se elo hei am Plenum fir d'aller éischte kéier mécht. Et ass eng Première. Mee ech weisst elo awer da gären, wat fir e konkreten Text hie proposéiert, fir all senger Kriticke Rechnung ze droen.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ech wollt hei just nëmme soen, dat mir ons bei dem Vote iwwert de Rapport enthalten hunn, mat där Begrënnung, déi ech hei uginne hunn, an dat mir kee Problem hunn, fir den Text esou ze approvéieren, wéi e virläit. Ech wëll just nëmme soen, dat dat Zil, wat d'sozialistesche Fraktioun hei hat, wéi se dat hei denunziéiert huet, dat dat, wat si betrëfft, op jiddfer Fall an d'Box gaangen ass. Dat ass dat, wat een hei muss festhalen. Well, wann ee sech lo eng eindeuteg Base légale gëtt, fir dat dat, wat een denunziéiert, nach eng kéier ka geschéien, da kann ech soen, dat déi Neutronebomm, vun där den Här Bodry geschwat huet, explodéiert ass, mee ech weess net, wou se explodéiert, also op jiddfer Fall net ënnert de Sëtzer vun deenen anere Kolleegen hei.

Ech mengen, ech ka soen, dat deen Text, esou wéi en hei steet, ons kann zefriddestellen, awer dat d'Objektiv, wat mir virhaten, net grad dat ass, wat d'sozialistesche Fraktioun hei virgesinn huet.

Une voix.- Wat huet dat da mat der Enthalung vun Ärer Fraktioun ze dinne?

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ech hunn net gesot, dat mir ons géingen enthalten.

(Interruptions)

Ech hu mech enthalten, well ech verschidde Remarken hei wollt maachen, fir dat herno d'sozialistesche Fraktioun engem net seet, Dir hutt lech net enthalten, Dir hutt keng Remarque gemaach. Ech hat datvirgesinn an dofir wollt ech déi Remarken hei virbréngen.

Une voix.- Et gëtt ëmmer besser hei.

(Interruptions)

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ech muss soen, dat mat all deene Prozeduren, déi mer hei an der Chamber oft diskutéieren, an déi leschte kéier war et och passéiert, dat wann ee sech net bei engem Votum enthält, een net däréi kritesche Remarque méi zu engem Text maachen. Dofir zéie mir an Zukunft déi Prozedur an de Kommissiounen all kéiers duerch, wa mir bei der Diskussioun e bësse méi kritesche Remarken zu engem Text wëlle maachen.

(M. Willy Bourg prend la Présidence)

Une voix.- Wéini kommen dann déi kritesche Remarken?

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ma, ech hunn lech elo eng gemaach.

(Interruptions)

Ech wollt mer dat awer erlaben, dat dat an deem ganze Kontext vläicht awer ze diskutéieren ass.

(Interruptions et coups de cloche de la Présidence)

Ech hu just geduecht gehat ze verstoen, dat, wéi mer d'Diskussioun ugefaangen hunn, Här Weiler, dunn d'sozialistesche Kolleege wollten évitéieren, dat deeselwechte Repérage téléphonique ënnert deeneselwechten Emstänn nach eng kéier kéint passéieren. Lo gesinn ech, dat mat deem nei-

en Text, dee mer elo stëmmen, datselwecht nach eng Kéier ka passéieren. Dat ass dat, wat ech wollt ervirsträichen.

An ech wollt e puer kritesch Bemierkunge maachen, well ech mer heiandso Froe stellen, wa mer schonn eng Base légale hunn a mir änneren déi elo, dann ass dat fir den Untersuchungsrichter weider näischt, wéi datt en am Computer muss een Artikel duerch en aneren ersetzen. Dat ass dat, wat ech wollt hei ervirsträichen a wou ech mech froen, firwat een op esou ee Wee goe muss an nei Gesetzter muss maachen, wann et mat der ablécklecher Gesetzgebung grad esou gutt hätt kënne geschéien.

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Dann hätt Dir d'Motioun net därfe stëmmen! Déi Motioun ass 2001 eestëmmeg ugeholl ginn. Dir hutt och d'Regierung mat opgefuerdert, e Projet de loi dohinner ze leeën.

(Coups de cloche de la Présidence)

Dir sot haut de Contraire vun deem vu virun zwee Joer.

M. le Président.- Här Bodry, loosst den Här Henckes schwätzen.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Ech si justement d'accord, well mer déi Motioun gestëmmt hunn. Mir hu geduecht, datt mer dann och missten en Text stëmmen, deen d'Problemer géing léisen, déi d'Sozialisten hei opgeworf haten.

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Dir wäert dach net aus Léift zu eis déi Motioun do guttgeheescht hunn?

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Also, ech erlabe mer hei just nuren ervirzesträichen, datt ee muss eng gewëssen Onlogik vu Säite vun de Sozialiste festhalen a wou ech och verstinn, datt d'sozialistesche Kolleegen net ganz fro sinn, datt een hinnen dat seet.

Une voix.- Wéi ass et da mat Ärer Logik?

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Wann Der mer nogelasscht hutt, dann ass et relativ einfach, fir meng Logik ze verstoen.

(Interruptions diverses)

M. le Président.- Här Henckes, loosst Iech net stieren a fuert weider an Ärem Discours.

M. Jacques-Yves Henckes (ADR).- Da muss ee sech d'Fro stellen: Wéi ass d'Situatioun vun där Persoun a wat geschitt mat hir, wa se déi verschidde Renseignements, déi se am Kader vun engem Repérage téléphonique kritt huet, weidergëtt, a wa se se eventuell géing publizéieren? Do ass et esou, datt mer de 14. August 2000 en Artikel 505 vum Code pénal gestëmmt hunn, wou gesot ginn ass: "Ceux qui auront recelé en tout ou en partie les choses ou les biens incorporels", an dat Wuert ass wichteg, "enlevés, détournés ou obtenus à l'aide d'un crime ou d'un délit seront punis d'un emprisonnement de 15 jours à 5 ans et d'une amende de 251 euros à 5.000 euros".

Hei ass et also kloer, datt, wann eng Persoun Donnéeën, déi se krut, iergendwéi no baussenerausgëtt, da fält se ënnert des Infraktioun vum Recel, vun der Hehlerei. An do ass dat eng ganz grav Sanktioun, déi hei vum Gesetz virgesinn ass. Ech gleewen dofir ganz wéineg, datt een hätt missen doriwwer eraus nach weider Schutzmoossnamen an d'Gesetz abauen. Et ass besser, wa se do stinn, mee et ass awer och ganz kloer, datt déi Menace vu fënnf Joer maximal Prisong awer och eppes ass, wat egal wien dorun

hënnert, fir an Zukunft bei esou Saachen iwwerhaupt nach Donnéeën erauszeginn oder fir se ze utiliséieren à mauvais escient. An et ass dat, wat ee muss hei ervirsträichen. Wann herno verschidden Donnéeën net publizéiert oder zerstéiert ginn, dann ass dat souwisou, menger Meinung no, vu relativ wéinegem Intérêt, well mer gesinn, datt déi Strof vun der Hehlerei, vum Recel, sou grouss ass, datt ech net gleewen, datt nach iergendeen esou kéng ass fir mat Donnéeën, déi net an e Prozess gehéieren, Abüen ze dreiwen.

Wou ech mer nach e puer Froe stellen, dat ass beim Paragraph 3 vum Gesetz, wou gesot gëtt, datt déi Persoun, déi repéréiert ginn ass, zwielef Méint no der leschter Ordonnance muss informéiert ginn. U sech ass dat eng positiv Saach am Gesetz, mee et muss een awer och soen, datt ee sech an der Praxis froe muss, wéi dat vir sech wäert goen. Wann een zum Beispill an där Hypothees bleift, datt bei enger Administratioun gekuckt gëtt, ob net vun do aus verschidden Telefongesprécher gemaach gi si mat enger anerer Persoun, an de Repérage gëtt gemaach op Basis vun där Administratioun, muss dann d'Administratioun eleng informéiert ginn, datt e Repérage bei hinne gemaach ginn ass, oder mussen alleguer déi Persounen informéiert ginn, déi iergendwéi mat där Administratioun telefonéiert hunn?

Den Text schéngt mer esou ze verstoen ze sinn, datt de Repérage an d'Informatioun esou wäit mussen goen, datt alleguerten déi Leit, déi iergendwéi mat där Persoun, wou de Repérage initiéiert ass, telefonéieren a wou nogekuckt gëtt, mussen informéiert ginn. Mee dann ass awer d'Portée vun deem, wat mer hei schreiwen, net grad ganz wäitreechent. Et ass dat de Grond, woufir mir zu deem Gesetz jo soen, mee et ass e "oui mais", well et hätt grad esou gutt kënne och ouni goen.

M. le Président.- Merci, Här Henckes. Déi nächst Riednerin ass d'Mme Wagener.

Mme Renée Wagener (DÉI GRÉNG).- Merci, Här President. Bei deem Match tëschent der Regierung an dem Här Bodry, dee mer lo eng Zäit laang verfolgen, an deem am Fong ugefaang huet mat deene grave Fäiten, déi sech duerch d'Aktivitéit vum Parquet bei der sozialistischer Partei erginn hunn, muss ee feststellen, datt dat Resultat, wat mer lo virleien hunn, eigentlech en dräi zu zwee fir d'Regierung ass.

Ech erkläre mech: Wann ee sech déi fënnf Punkten ukuckt, déi den Här Bodry virdrun hei opgezielt huet, da sinn der dräi, wou am Fong d'Regierung sech duerchgesat huet, respektiv d'Majoritéit, an zwee, wou am Text elo déi Propositionen vum Här Bodry souzeosen iwwerholl gi sinn.

Dat kann ee bedauern, well et si Punkten dobäi, déi, eiser Meinung no, ganz wichteg sinn. D'Diskussioun ronderëm d'Fro, ob ee soll éischter deen Text hei bäisetzen bei d'Saisieën an d'Perquisitiounen oder ob een en als Leitversion vum den Ecouter soll gesinn am Code iwwert d'Ecouter, ass vläicht méi eng technesch, méi eng juristesche Fro. Mee et ass awer en aneren Aspekt dobäi, an zwar dee vum Strofmooß vu wou un iwwerhaupt därfe Repérage gemaach ginn, deen eis schéngt ee vun deenen Haaptpunkten an deem heiten Dossier ze sinn. Do si mer vun deenen zwee Joer, ëm déi et am Ufank gaangen ass, erfogaangen op sechs Méint. Do stellt een awer fest, datt ënnert déi Punkten, wou kann e Repérage gemaach ginn, elo awer eng ganz Rei vu Strofbestänn falen.

(M. Jean Spautz reprend la Présidence)

Ech denken zum Beispill u méi kleng Drogendelikter, wou ech mer ka virstellen, dass dee Maximum vu mindestens sechs Méint duerchaus och dobäi ass. An et gëtt sécherlech am Beräich vun de Peinen eng ganz Rei aner Punkten, wou ee sech d'Fro awer därfe stellen: Ass et hei gerechtfertegt, dass mer schonn esou e grave Moyer asetzen, wéi dee vum Repérage téléphonique? Ech wäert herno nach op d'Problematik vum Harcèlement téléphonique zrëckkommen, wat e bëssen en anere Fall ass.

Een drëtten Punkt, wou d'Regierung sech duerchgesat huet - dat kann een awer éischter positiv gesinn -, ass d'Motivatioun vum Richter. Do ginn ech dem Här Bodry och net ganz Recht, well esou wäit ech mech erënneren, war säin Text am Fong manner kloer. Do ass gesot ginn, et muss als indispensable erkläert gi vum Untersuchungsrichter...

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Dat ass net wouer, mäin Text war do méi prezis. U sech ass dee Punkt iwwerholl ginn duerch d'Interpretatioun vun deem belschen Text, deen elo am Text steet, wou eng restriktiv Interpretatioun ass, déi eigentlech menger Iddi entgéint geet. Dofir steet et net 3:2, mee et ass Match null: 2½ zu 2½.

Mme Renée Wagener (DÉI GRÉNG).- Ech ginn dem Här Bodry zwar net ganz Recht, well wann ee säin Text noliest, da schéngt e mer méi allgemeng ze sinn an eben net déi prezis Motivatioun, déi de Richter do muss ginn, ze enthalen.

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Do leit Der zwar falsch.

Mme Renée Wagener (DÉI GRÉNG).- Mee do kënne mer vläicht herno nach driwwer streiden.

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Dee Match musse mer anzousch anescht ausdroen.

Mme Renée Wagener (DÉI GRÉNG).- Da kommen ech op déi zwee lescht Punkten. Dat ass d'Fro, wéi laang Zäit bleift, fir de Victime Bescheid ze soen, dass Repérage gemaach si ginn, wou mer vun deene 24 Méint zrëckgaange sinn op zwielef Méint. Dat schéngt mer och ganz positiv ze sinn.

Dee leschte Punkt ass dee vun der Destruction des données, wann d'Repérage kee Resultat bréngen. Och dat ass sécherlech e ganz wichtegen Aspekt an dem Gesetz hei, dass déi Donnéeën zerstéiert ginn a mir begreissen, dass dat bäikomm ass. Mee ech hu mech awer och schonn an der Kommissioun gefrot, wat dat dann heescht, wann d'Donnéeë kee Resultat bréngen. "Aucun résultat" steet am Text. Dat kann een op villfälleg Aart a Weis interpretéieren an ech hunn am Fong fonnt, datt een do méi exakt misst ginn, datt dat an der Praxis herno wäert och Problemer opwerfen, wat dann e Resultat ass, wat keent ass, a wéini een da gehalten ass, fir déi Donnéeën ze zerstéieren a wéini net. Do schéngt mir den Text e bësse schwach ze sinn.

Da sinn e puer Punkten, wou mer net méi drop zrëckkomm sinn, wou ee sech awer nach eng Kéier d'Fro ka stellen, firwat se net am Text erwähnt sinn. Dat sinn d'Ausnahmeregelungen, esou wéi se zum Beispill beim Oflauschtere virgesi sinn. Ech mengen, do ass e Saz dran iwwert d'Berufsgeheimnis, dass dat net därfe

violéiert ginn am Kader vun Ecouter. Mir haten d'Thematik kuerz opgeworf, ob zum Beispill den Afekoten hir Telefoner dierfte repéréiert ginn an déi vu Journalisten. De Ritter vun der Bankeplaz, den Här Mosar, huet och d'Fro vum Bankgeheimnis opgeworf. Mee mir sinn net méi op dee Sujet zrëckkomm.

An dann, Här President, en Thema, mat deem mer eis relativ wéineg befaasst hunn, ass dat vun der Transparenz a vun der Kontroll. Den Här Bodry hat scho virun enger gudder Zäit hei am Parlament d'Fro opgeworf vun den Zuelen a bemängelt, dass de Parquet eis am Fong keng prezis Zuelen iwwert d'Repérage an d' Lokalisatiounen ginn hätt. Do ass deemools gemengt ginn, dass dat an Zukunft sécherlech géif besser ginn. A wann een déi Bréiwer kuckt, déi mer do zur Kenntnis kruten, dann ass effektiv op d'Zukunft verweise ginn, dass méi prezis Zuele géife virgeluegt ginn. Abbee, dat war am November 2000, wéi mir déi Bréiwer kruten. Mëttlerweil sinn zwee Joer an d'Land gaangen.

Ech wëlt d'Fro awer hei opwerfen, ob mer dann entre-temps besser a méi prezis Zuelen iwwert d'Repérage an och d'Ecoute kënnen virgeluegt kréien. Et wär interessant ze wëssen, ob zum Beispill d'Repérage an der Tëschenzäit méi gi sinn oder manner, vläicht och op Grond vun deene Fäiten, déi mer kennen an déi e ganz politeschen Débat entfacht hunn, dee sech vläicht positiv oder negativ op de Parquet ausgewierkt huet. An da kann een d'Fro och stellen, awéiwäit dann déi Repérage, respektiv déi Ecoute Resultater haten oder net, ob et Zuele gëtt dozou an awéiwäit se da konnten zerstéiert ginn oder net.

Ech mengen, datt hei eigentlech e järelechen öffentleche Bericht noutwendeg war iwwert den Asaz vun de Repérage an den Ecouter, natierlech net mat den Telefonsnummere, mee et misst een awer zumindest e statisteschen Iwwerbléck hunn iwwert d'Evolution vun deenen doten Aktivitéiten. An ech géif mengen, et wär och wichteg ze wëssen, wéi d'Zuel vun den Harcèlements téléphoniques évoluéiert, wéi vill Plachten do gemaach ginn. Och do gëtt et vläicht eng Evolution vum Phänomen, mee mir wëssen et net. Et wier also wichteg, datt mer géifen och do méi Transparenz kréien.

Ech kéim dann an deem Kontext kuerz op den Avis vun der Commission de l'Egalité des Chances ze schwätzen, well déi sech jo och mat deem Thema befaasst huet, leider vläicht e bësse fréi, wéi mer nach um Niveau vun deenen éischte Projeten an Avant-projete woren, wou jo herno den Text awer substantiell geännert ginn ass. Mee ëmmerhin huet d'Kommissioun awer op d'Gravitéit vun der Problematik vun deenen Harcèlements téléphoniques higewisen, déi jo haaptsächlech Frae betreffen a wou et och ganz oft dann ëm Harcèlement sexuel geet. Dofir mengen ech, dass ee vläicht sech d'Fro hätt misse stellen, ob mer net hätte sollen an deem Gesetz hei, amplaz dass mer esou déif erfogaange si mam Strofmooß op sechs Méint, eng Ausnahmeregelung maachen, ob mer net hätte solle bei deenen zwee Joer bleiwe vu Strofmooß, an dann awer als Contrepartie gesot hätten, ausser bei den Harcèlements téléphoniques, wou d'office kënnen Repérage gemaach ginn.

Här President, da sinn nach zwee Punkten, déi och an där Motioun vu virun zwee Joer ugeschnidde gi sinn. Dat eent ass de Contrôle d'une autorité indépendante. Ech weess net, ob doduerch, dass mer d'Gesetz iwwert d'Protection des personnes en matière de données personnelles - ech weess net, ob ech den Titel richtig erëmginn -, wou mer jo eng

Commission nationale net geschaffen, mengen ech, mee reforméiert hunn, ob dat duergeet. Op alle Fall war dat och eng Fuerderung, déi deemools an där Motioun dra war. An ech wëll do d'Fro stellen, awéiwäit déi Autorité indépendante sech scho mat deem heite Problem befaasst huet, a vläicht éischt Resultater virzeweisen huet. Dat ass net esou evident, well mer dat Gesetz eréischt am Juli, mengen ech, gestëmmt hunn.

Den zweete Punkt, deen nach opbleift, ass dee vum Projet de loi iwwert de Service de renseignement. Et ass elo grad gesot ginn, an e puer Woche wäerte mer e virgeluegt kréien. Ech stelle just fest, dass dat dann deen ass, wou d'Regierung vläicht déi meeschte Méi hat, fir en Text auszuschaffen, well déi aner Projets de loi, déi unhängeg woren, si ganz schnell komm. Bei deem heite schéngt dat e bësse méi zéi ze sinn, mee, wéi gesot, mir wäerte jo dann elo geschwé konkret Texter virgeluegt kréien.

Här President, et ass net ganz vill iwwert d'Kommunikationsforme geschwat ginn an och den Text bleift relativ allgemeng. Mir wëssen awer, dass d'Technik an deem Beräich ganz schnell évoluéiert. Et ass gesot ginn, dass alles soll hei drënner falen, esouwuel d'SM-Sé wéi d'E-mailen, wéi och aner Formen vum Teleekommunikatiounen. Et stelle sech awer duerchaus konkret Problemer. Ech denken zum Beispill un d'Chatten oder un d'Forum um Internet. Ech denken och un de Repérage vun deene Säiten, déi d'Leit uwielen, wa se op den Internet surfe ginn. Esou Froen hu mer eis eigentlech ganz wéineg an der Kommissioun gestallt an ech froe mech, ob deen Text, dee mer virleien hunn, duergeet fir all déi Saachen do mat anzubegräifen oder net, an ob et an der Praxis net och hei awer Problemer wäert schafen um Niveau vum Schutz vun der Privatsphär vun enger ganzer Rei vu Leit.

Dann en Thema, iwwert dat mer och net vill geschwat hunn. Et ass dat vun den Opérateurs de réseaux, well déi si jo hei ganz kloer gefuerdert. D'Perquisitiounen gi bei hinne gemaach an do stellt sech dann natierlech och d'Fro vun der Sécherheet vun den Données à caractère personnel. Ech wëll zum Beispill wëssen, wéi dat an deene Firms geregelt ass, ob et do ganz prezis Leit ginn, déi an de Kontakt komme mat deenen Donnéeën, a wéi do d'Privatsphäre vun de Leit geschützt gëtt?

Et stellt sech och d'Fro vun den Hacker. Ech hunn e bëssen um Internet nogekuckt an do gelies, dass et anscheinend eng Leichtegkeet ass, fir en einermooße gudden Hacker fir bei den Operateuren eranzekommen. Dat ass elo net eleng de Problem vun deem heite Gesetz. Dat ass eng méi vaste Problematik, mee et kann ee sech awer d'Fro stellen, ob mer do genuch Schutz hunn, an an deem Kontext wëllt ech och eng Proposition de directive uschwätzen, déi am Raum steet an déi wahrscheinlich ee weideren Agrëff an d'Privatsphäre bedeit.

Ech schwätze vun enger Reform vun der Direktiv vun 1997 iwwert d'Protection des données et des informations dans le domaine des télécommunications. Do huet déi europäesch Associatioun Statewatch am Summer en Aarbechtsdokument um EU-Conseil public gemaach, wou dra gesot gëtt, dass d'Durée vun der Conservatioun vun den Données de connexion, also déi Donnéeën, iwwert déi mir hei an deemem Projet schwätzen, örtlech an zäitlech Lokalisierung, Nummeren, Fax-enviolen, elektronesch Adressen, Internetsiten, déi visitéiert goufen, dass déi vun den Opérateuren net méi kënne direkt zerstéiert ginn, nodeems dass déi hir Rechnung geschriwwen hunn, mee dass déi Donnéeë solle 24 Méint versuergt

ginn. Dat schaaft net nëmmen d'Fro vum Finanzéiere vun där do-ter Operatioun, well déi Finanzéierung wahrscheinlech géif op d'Opérateuren zrëckfalen, an dat schaaft enorm Käschten, mee dat stellt virun allem d'Fro, wéi et dann hei mam Dateschutz ass.

Ech hätt nawell ganz gär Opklärung gehat, wat d'Linn vu Lëtzebuerg an där Fro ass. Et ass anscheinend esou gewiescht, dass de Conseil e Questionnaire un all Regierung geschéckt huet. Ech wollt wëssen, wéi d'Lëtzeburger Regierung sech positionéiert huet oder wäert positionéieren an ech denken och, dass et e klassesche Fall ass, wou d'Parlament gutt géif drun droen, fir sech am Virfeld mat där Matière ze befaassen, amplaz dass mer herno eng Direktiv dohinner gesat kréien, déi mer sollen transposéieren, wou da schonn eng ganz Rei vu Bestëmmungen dra sinn, wou ee sech awer wierklech Froe ka stellen, ob dat doten an déi gutt Richtung geet.

Här President, dat wor e klengen Exkurs, wou ech awer mengen, dass e wichteg ass, well en och drop hiweist, wéi eng Geforen an deem Domän vun den Ecouten a vun de Repérage kënnen leien. Ech wëllt dann awer nach eng kéier zrëckkommen op eis Positioun par rapport zu deem heite Projet a soen, dass mir eis wäerten enthalten. Ech kann och ganz kloer soen, dass ech an der Kommissioun mech bal bei allen Artikelen enthalten hunn. Et woren der eben eng Rei - ech hunn déi meescht och hei opgezielt -, wou mir awer fonnt hunn, dass Froen domat verbonne woren, am Ennerscheed zum Här Henckes, deem iwwerall mat Jo gestëmmt huet, wéi mer de Vote gemaach hu par article, am Ennerscheed awer och zum Här Bodry, deem, op enger Rei vu Punkten dogéint gestëmmt huet, awer, wann ech richtig verstane hunn, dee Projet wëllt stëmmen.

M. Alex Bodry (LSAP), auteur.- Ech mengen, als Législateur kann ee sech eng Enthaltung net ëmmer leeschten op esou engem wichtege Punkt.

Mme Renée Wagener (DÉI GRÉNG).- Här President, eis Abstentoun motivéiert sech domadder, dass mer zwar op verschidden Niveaue Fortschrëtter hunn, mee awer och op aneren Niveaue, eiser Meenung, no d'Dier ze wäit opmaachen an dat net genuch Kontroll an deem Gesetz virgesinn ass. An deem ee Punkt, deem ech virdrun ugedeit hunn, ass dee vun de Strofdoten. Den zweete Punkt ass dee vun der Destruktioun vun den Donnéeën, wou mir mengen, dass d'Situatioun net kloer genuch ass. Dofir, Här President, nach eng kéier, mir wäerten eis beim Vote enthalten.

M. le Président.- Den Här Serge Urbany ass als leschten Diskussionsriedner agedroen. Den Här Urbany huet d'Wuert.

M. Serge Urbany (déi Lénk).- Här President, ech war bei all deenen Diskussioune an Ärer Kommissioun net derbäi. Dofir kann ech hei fräi schwätzen. Dat Gesetz hei fént säin Ursprung jo an där sougenannter Telefonsaffär vu viru méi wéi zwee Joer. Et ass deemools offensichtlech ginn, dass d'Gerichter Telefonslistingen ufroe kënnen, fir festzestellen, wie mat wem hei zu Lëtzebuerg telefonéiert huet. Dat nennt een da Repérage.

Et ass deemools eng méi kloer gesetzlech Basis gefuerdert ginn, fir Mëssstänn ze verhënnern, déi dobäi entstoe kënnen, esou wéi dat och de Fall ass beim Oflauschtere vun Telefonen, wat jo gesetzlech geregelt ass. De Kontext vun deem heite Gesetz war also e politeschen. Implizéiert waren ee Minister als Plaignant a gläichzäiteg a Personallunion als Chef vun der Police judiciaire, déi d'Repérage gemaach huet, e

Journalist a Politiker, déi repéréiert gi sinn, well se mat deem um Téléfon geschwat haben. Gesicht ass ginn no engem Beamten, dee Renseignement vum enger gewësser Banalitéit un d'Press weitergeleet huet. Déi Ingrédients sinn duergaangen, fir zu Lëtzebuerg eng Statsaffär draus ze maachen.

Dofir ass et och ze verstoen, dass dese Projet hei mat ganz vill Skepsis muss gekuckt ginn, fir dass e sech och wierklech soll beschränken op déi berechtigt Fall vun Téléfonsrepérage, wéi zum Beispill d'Fall vun Harcèlement téléphonique, wéi zum Beispill falsche Bommenalarm oder falschen Alarm am allgemengen, an do wou se sech och opdrängen, zum Beispill a Fall vu schwéierer Kriminalitéit.

Den Här Henckes huet virdrun hei gesot, dat wat do passéiert ass virun zwee Joer, wier och am Prinzip nach mat deem heite Gesetz méiglech. Ech mengen, dass ech him an deem Fall muss Recht ginn. Et wier een och mat deem heite Gesetz spéit gewuer ginn, wat do geschitt ass, an d'Ordonnancen hun och schonn deemools misse motivéiert ginn, esou dass am Fong geholl, wat dee konkrete Fall ugeet, deem hei zu Recht kritiséiert ginn ass, net esou vill geännert hätt.

Déi Législatioun hei huet dräi Voten:

1. Et mus ee soen, dass en Deel vum Problem, d'Identifikatioun vun den Abonnéierten op Telekommunikationsservicer, scho quasi onbemierkt mam Gesetz iwwert den Dateschutz am Juli hei évacuéiert ginn ass, wat de Statsrot zu Recht kritiséiert huet als "approche éparse", wéi en dat genannt huet, iwwer zwee Gesetzer. Ech hat dat och hei bei der Debatt kritiséiert.

Dat Gesetz vum Juli gesäit en automateschen Accès iwwer Computer un d'Fichiere vun den Telekommunikationsprovideren vir, an zwar haaptsächlech fir folgend Instanzen: den Untersuchungsrichter am Kader vu legalen Telefonsécoutes, de Geheimdéngscht am selwechte Kader, an d'Police judiciaire am Fall vu Crime oder Délit flagrant.

Déi Identifikatioun brauchen net méi extra ugefont ze ginn. Et ass wéi gesot elo e permanenten Accès méiglech iwwert den Institut luxembourgeois de régulation. Et ass och beschränkt op konkret a relativ grav Infraktiounen, wou eng Peine drop steet vun zwee Joer, oder op e flagrant Délit. D'Fro bleift zwar, Här Minister, wéi dat an der Praxis geregelt gëtt, fir do Abüen ze verhënnere vun der Police, déi jo wuel net eng Ordonnance brauch fir all Identifikatioun, déi se ufreet.

Et ass och d'Fro, wéi dat geregelt gëtt beim Service de Renseignement. Deen ass jo souwisou par définition geheim. Do gi mer jo souwisou näischt gewuer, an deem huet och eng ganz Rei vu legale Mëttele, déi am Artikel 88-3 vum Code d'instruction festgehalen sinn, fir kënnen nach vill méi ze maachen - loosst mer et emol esou nennen -, wéi einfach nëmmen Ecoutes téléphoniques oder Repérages téléphoniques.

2. Da gëtt mat deem heite Gesetz deem eigentleche Repérage téléphonique agefouert. Beträff sinn all déi Kommunikatiounsmëttele, déi an der Tëschenzäit vill Leit benotzen, net nëmmen de fixen Telefon, mee och Handyen, Mail, Fax, SMSen, déi geschéckt ginn, Internetsäiten, déi gewielt ginn. De Repérage besteet jo materiell aus der Saisie vu Listing an Dokumentatioun bei der Post an aneren Opérateuren, déi renseignéieren iwwert Dag, Stonn an Dauer vun der Fernverbindung. Och elo scho gi jo déi Listing gefrot op Grond vum Droit commun vun der Perquisitiounen. Dofir huet de Parquet och gemengt zu engem ge-

wëssene Moment, et hätt kee Wäert déi Praxis do ze änneren.

Wat awer hei effektiv ännert, dat ass, dass déi Repérage nëmme wäerte méiglech si bei Infraktiounen, wou eng Prisongsstrof vu sechs Méint a méi dropsteet.

3. Drëtzens sollen an deene gläiche Fäll och d'Lokalisatioun vun den Originen a vun der Destinatioun vum Uruff oder vum Mail zum Beispill méiglech gemaach ginn.

Ech weess awer net, an dat ass wierklech eng konkret Fro, déi ech emol wëll un den Här Minister richten, wéi dat technesch soll vir sech goen, well dat geet weder aus dem Text nach aus den Traux parlementsaires ervir. Et schéngt sech dobäi ëm eng Uertung ze handele vu lafende Kommunikatiounen, also net Repérage vu Kommunikatiounen, déi scho geschitt sinn, mee vu lafende Kommunikatiounen.

Ass et technesch méiglech, a virun allem ass et legal erwünscht duerch dat heite Gesetz, fir och zum Beispill de Contenu vun esou Verbindungen opzefänken? Da wier et jo keng Saisie méi, da wier et eng Ecoute téléphonique, eng Oflauschteraktioun ënner manner contraignante Bedingungen, wéi se elo am Code d'instruction criminelle drastinn, an domat eng wesentlech Verschlechterung. De Statsrot schéngt dat unzehuelen, well e schreift: „Le Conseil d'Etat aurait des difficultés à concevoir une mini-écoute et il se prononce très nettement contre le repérage, en tant que mesure d'interception des données d'appel en cours de transmission". Wa schonn de Statsrot dat esou interpretéiert, da muss een awer soen, do ass eng wesentlech Onsicherheit am Gesetz, wat ech besonnesch inakzeptabel en matière pénale et d'instruction criminelle fannen.

Dat Gesetz hei bitt wuel e gewësse Schutz a gewësse Fäll, mee och spéit a räichlech onkomplett, mee an zwee Fäll bréngt et ganz konkret eng Erliichterung fir d'Instanzen, déi esou Repérage maachen. Dat ass den automateschen Accès fir Identifikatiounen nozefro mat méiglechen Abüen, an zweetens d'Lokalisierung vun Telekommunikatiounen en temps réel, och da wann Ecouten nom Gesetz net méi méiglech sinn, zum Beispill wann de Prévenu schonn eng kéier verhéiert ginn ass.

Zum Seuil vu sechs Méint Prisong wëll ech dat heite soen: Et gëtt jo keng Statistiken iwwert déi Telefonsrepérage. Mir wëssen och dofir net a wat fir Fäll, mat wat fir engem Resultat se ugewannt ginn. Mir hunn emol kaum richtig Informatiounen iwwert d'Ecoutes téléphoniques. Dobäi hat den Här Juncker nach gesot an der Debatt den 11. Oktober 2000, "wann dës Debatt dozou féiert, dass sech elo gefrot gëtt, wou ginn esou Listing a wat fir Affäre gefrot, da war dat eng nätzlech Debatt."

An der Belsch gëtt et e Gesetz, wat obligatoresch - et ass den Artikel 90-10 vum Code d'instruction criminelle - e Rapport annuel virgesäit, dee renseignéiert iwwert d'Zuel vun den Instruktiounen, hir Dauer, d'Zuel vun de betraffene Persounen an d'Resultater, déi esou Mesure bruecht hunn.

D'Proposition de loi Bodry huet zwee Joer Prisong virgesinn als Grenz. Ech fannen dat och berechtigt. Dat hätt déi Mesuren hei mat den Ecoute gläichgestallt, an dat hätt och d'Repérage, wou ech awer wierklech Zweifel hunn, ob se esou weineg "invasiv" sinn, wéi dat behaupt gëtt, op déi wierklech grav Infraktioun beschränkt. Et muss ee sech esouguer froen, ob net hätt sollen eng limitativ Lëscht vun Infraktiounen

definéiert ginn, bei deenen de Repérage nëmmen kënn ugewannt ginn. Ech wëll drop hiweisen, an dat ass hei nach net gesot ginn, datt an der Belsch d'Gesetz, am Géigesaz zu Lëtzebuerg, bei Ecouten eng limitativ Zuel vun Infraktiounen virgesäit, bei deenen Ecoute kënnen virgeholl ginn. Dat ass zu Lëtzebuerg net de Fall, do besteet een awer nach relativ nidrege Seuil vun zwee Joer Prisong bei den Infraktiounen.

Dat hätt och de Problem geléist - dat huet d'Mme Wagener ganz richtig ervirgehuewen - vun esou Delikter wéi den Harcèlement téléphonique, deem ee jo effektiv nëmme kann iwwert Telefonsrepérage feststellen.

Dann ass och nach gesot ginn, déi niddreg Grenz bräichte mer weinst dem internationale Recht, weinst den "éléments transnationaux" bei de Moyens d'investigation. Dat ass fir mech awer relativ onverständlech. Ech war och iwwerrascht, wéi den Här Weiler gesot huet, an de Konventiounen sténg eng Grenz bei de Commissions rogatoires - vläicht kann den Här Minister dat richtig stellen - dra vu sechs Méint Prisong.

Ech mengen awer, datt an deenen entspreche Konventiounen effektiv eng Prisongsdauer vun engem Joer drasteet bei Infraktiounen, ier eng Commission rogatoire kann duerchgefouert ginn, an dat esouwuel am Gesetz vum 18. September 2000 iwwert d'Entraide internationale en matière pénale, wéi och wat d'europäesch Konventioun, déi jo ganz spéit ratifizéiert ginn ass, iwwert d'Entraide pénale ugeet. Iwwregens schwätzt de Rapport zum Gesetz vun 2000 vun engem Cordon sanitaire, deem do ëm eis Bank- a Finanzplaz geluegt gi wier, mat esou enger héijer Bestëmmung, fir eng Commission rogatoire spillen ze loossen, an et ass och an der Debatt gesot ginn, datt vun internationalen Demanden, fir Perquisitiounen oder Saisien ze maachen, néng vun zéng de Finanzsecteur betreffen, an do gi wahrscheinlech keng Telefonslistinge gefrot, mee ganz aner Bankdokumenter, déi wichteg sinn.

Et kann ee sech froen, wat fir Auswirkungen da gemengt si bei der internationaler Kooperatioun. Et si jo eng ganz Partie Saachen, déi sech de Moment op deem Plang dinn. Et ass eng nei europäesch Konventioun, déi nach net ratifizéiert ginn ass vu Lëtzebuerg, ugeholl ginn iwwert d'Entraide judiciaire, wou kee minimaalt Stroofmooss méi virgesinn ass. Et freet ee sech, ob déi dann elo gëllt oder ob nach déi al gëllt, well et jo esou ass, datt ëmmer an deene Konventiounen steet, datt och déi al Bestëmmungen nach géife wider bestoe bleiwen, wou jo awer e Mooss vun engem Joer Prisong virgesinn ass.

Wat op jidde Fall an där Konventioun dran ass, dat ass e Kapitel iwwert d'Interceptioun vun Telekommunikatiounen, an et ass net kloer, ob et sech ëm Ecouten handelt oder ëm Repérage a Lokalisatiounen. Do gëtt dovun geschwat, datt Ciblen och kënnen iwwert d'Grenzen eraus verfollegt ginn, och wa keng konkret Infraktioun virläit.

De Rapporteur vun der juristescher Kommissioun am Europaparlament - net egal wien -, den Antonio di Pietro, dee bekannte fréieren italienesche Statsanwalt, huet dat och kritiséiert an en huet gesot, datt domadder preventiv Interceptiounen géife méiglech gemaach ginn. En huet gesot: "Maintenir les dispositions de l'article 18 reviendrait à légitimer les activités " obscures " des services de renseignement et requerrait d'autre part que les Etats membres confient les mesures de " sécurité préventive " aux autorités judiciaires, alors que celles-ci interviennent par définition après qu'une

infraction a été commise". Dat ass nach ëmmer esou zu Lëtzebuerg de Moment, mee déi international Tendenza sinn awer do.

Ech froe mech och, wat d'Auswirkungen si vun aneren europäeschen Décisiounen, déi geholl gi sinn, zum Beispill den 13. Juni 2002, iwwert den europäeschen Haftbefehl, oder iwwert d'Terrorismusdefinitioun.

Ech froe mech och, wat d'Auswirkungen si vum Gesetzprojet 4954, deem den Här Minister déposéiert huet, och iwwert den Terrorismus, a laut deem de José Bové, fir et ze vereinfachen, als Terrorist kënnt condemnéiert an eventuell esouguer seng Ausliwerung kënn gefrot ginn.

Ech kommen zum Schluss, Här President. Ech wollt zwar hei eng kritesch Analys maache vum Gesetz, mee d'Zäit ass relativ knapp bemooss, fir esou e wichteg Gesetz. Ech géif lech bieden, mer nach zwou Minutten ze ginn, da sinn ech fäerdeg.

(Interruption)

Ech widderhuelen hei keng Raporen, déi scho gehale gi sinn, ech wëll mech wierklech beméien e bëssen eng aner Approche zu deem Gesetz hei ze bréngen.

Dëst Gesetz, esou harmlos wéi et schéngt ze sinn, ass jo entstanden aus der Suerg virun Telefonsrepérage, déi et legal ze regele géllt, a wann et och de Moment nach zu Lëtzebuerg, mengen ech, dierft a Grenzen applizéiert ginn, déi sech op wierklech Strofdote beschränken, bei deenen et och gerechtfertegt ass, esou fäerten ech awer, datt mer et trotzdem an där ganzer Matière hei ze dinn hu mat enger ganz geféierlecher Virwëtzut, och a grad am internationalen Kontext vu graven Atteinten op biergerlech Fräiheeten. Ech fannen, hei ginn zevill Dieren opgemaach, gëtt net genuch Schutz gebueden.

Richtig organiséiert kriminell Réseauen, Här President, wësse sech ze schützen virun Telefonspoursuiten, mee ze fäerten ass, datt onbescholte Bierger duerch eng einfach Telekommunikatioun an de Krees vu Verdächtige vun allméiglechen Delikter kommen an datt och politesch, gewerkschaftlech oder associativ tätég Leit, déi hir Kontakter hunn, déi oft an Opposition stinn zu der offizieller Politik, déi Mëssstänn opdecke wëllen an dat och maachen, verstäerkt an Zukunft riskéieren répertoriéiert, katalogiséiert a kriminaliséiert ze ginn.

D'Press soll e Quelleschutz kréien, gëtt gesot, mee d'Gefor ass reell, datt d'Quelle vun der Press ausgedrängt ginn. Ech schwätze vun deenen oppositionellen a kritesche Quellen, net vun deenen aneren, déi mat de Wëllef haulen an dofir och net vill riskéieren, wa se Informatiounen erausginn.

Wéi sot den Här Juncker bei der Debatt iwwert d'Telefonsaffär virun zwee Joer: "Meng Suerg an all deene Matièreen ass grouss e breet. Ech hunn do ni e gutt Gefill, an ech hätt ëmmer gären eng Situation, wou d'Texter glaskloer sinn". Besser kann een et net soen. Mat däerselwechter Begrënnung wëll ech hei mäin Neen zu deem Gesetz motivéieren.

M. le Président.- Dir Dammen an Dir Hären, d'Wuert huet elo den Här Justizminister Luc Frieden.

M. Luc Frieden, Ministre de la Justice.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech si positiv iwwerrascht iwwert dee rouegen Toun, mat deem dese Projet de loi de Mëtteg hei an der Chamber diskutéiert ginn ass, an och déi Proposition de loi iwwert déiselwecht Matière. Deen Toun erfreet mech, wann ee bedenkt mat wéi engem Zodi virun zwee Joer déi Debatten hei gefouert gi sinn. Et ass héchstwahrscheinlech

esou, datt de Statsminister Recht huet, wann e gär glaskloer Texter hätt, wéi den Här Urbany e gentillerweis zitéiert huet, well hei hu mer et mat engem glaskloren Text ze dinn an dofir huet en och héchstwahrscheinlech esou eng breet Ennerstëtzung an dësem Parlament fonnt.

Eng vun den Haaptaufgabe vum Stat ass et d'Sécherheet vun de Bierger ze assuréieren, esouwuel um preventive wéi um repressive Plang. Dofir muss et eis Suerg sinn, ëmmer erëm determinéiert ze sinn am Kampf géint d'Kriminalitéit, och géint d'Ursaache vun der Kriminalitéit. Do wou mer am Kampf géint d'Kriminalitéit aktiv ginn, muss mer och der Police an der Justiz déi Moyene ginn, déi se brauchen, fir kënnen dat op eng effikass Aart a Weis ze maachen.

Mir hunn dat an dëser Regierung an a menger Zäit als Justizminister gemaach, andeem mer net nëmme versicht hu materiell der Police an der Justiz méi zouzegestoen, mee och inhaltlech, datt mer hinnen d'Moyene ginn, do wou se déi brauchen, a gesetzlech Instrumenter, fir kënnen géint d'Kriminalitéit virzegoen. An all déi Gesetzer, déi mer proposéieren, oder all déi Texter, déi mer op europäeschem Plang unhuelen, reie sech an déi Richtung an.

Den Här Urbany huet der elo grad e puer zitéiert, déi e wollt als negativ dohinner stellen, mee ech soen ëm, datt wa 15 Justizministere an der Unanimitéit a bei hiren ënnerschiddleche Faarwen zur Konkusioun komm sinn, datt een déi doten Texter brauch, wéi zum Beispill den europäeschen Haftbefehl, wéi zum Beispill eng gemeinsame Definition vum terroristesche Crime, dann ass dat, well d'Erkenntnis do ass, datt ouni déi gemeinsam Texter an ouni déi Handhaben, eis Justize machtlos si géint déi verschidden Zorte vu Kriminalitéit, déi als Gefore fir eis Gesellschaft bestinn.

An ech soen lech hei, datt ech der Meenung sinn, datt mer am Laf vun dëser Legislaturperiod, am Laf vun dëser Sessioun eng Rei zousätzlech Instrumenter mussen erabréngen, fir der Police an der Justiz méi Pouvoir ze ginn, virun allem am Kampf géint déi organiséiert Kriminalitéit.

Mir wollten net, an de Statsminister an ech hunn dat oft am Numm vun der Regierung gesot, iwwerstierzt no den Evénementen vum 11. September handeln, mee dat huet net nëmme mam 11. September ze doen, wann ee mierkt, datt déi Kriminell méi sophistikéiert ginn, da muss mir och deem géintiwwer eis Gesetzgebunge verbessern. Dateschutzregelungen, déi aus de 70er Jore kommen, klappen haut net méi ëmmer, well de ganzen Dateschutz op enger anerer Basis funktionéiert, a well mer och mussen der Police an der Justiz Accès ginn zu verschiddenen Donnéeën, ouni déi se net kënnen virgoen. Ech kucken déi Gesetzer, déi am Ausland gemaach gi sinn, an der Belsch, an Däitschland, am Frankräich an der leschter Zäit, déi sinn heiansdo vläicht an eisen Aen ze wäit gaangen, mee et sinn eng Rei Moyenen do, wou och mir wëlle léigiféieren, an ech hu mat Intérêt gelies d'lescht Woch, datt eng Rei Politiker, déi net a menger Partei sinn, eis och forcéieren oder encouragéieren der Justiz an der Police déi Moyenen ze ginn, fir all Zorte vu Kriminalitéit kënnen ze bekämpfen.

Dir wäert mech op deem Wee, ouni Hektik, am lwwerleeën an am Equilibre fannen tëschent de Grondfräiheeten an der noutwenderger Poursuite vun der Kriminalitéit. Dësen Text, dee mer de Mëtteg hei leien hunn, reit sech an an déi Politik, déi ech ëmmer gemaach hunn, nämlech fir der Justiz an der Police Rechtsinstrumenter ze ginn, fir kënnen géint d'Kriminalitéit virzegoen, och géint

kleng Kriminalitéit. An an deem Kontext ass de Repérage téléphonique, also d'Opschreiwene, d'Novollzéie vun Telefonsnummere an net vu Gespréicher. Ech preziséieren dat nach eng kéier, well den Här Urbany als leschte Riedner gemaach huet, wéi wann dat och géint d'Telefonsgespréicher, also d'Inhalter, involvéieren. Dat ass awer net de Fall. Et geet drëm Nummere kënnen nozevollzéien, e wichtegt Instrument fir verschidde Kriminalitéiten opzeddecken.

Dofir sinn ech och frou, datt ech mech konnt duerchsetzen am Parlament op engem vun de wesentlechste Punkten, deen am Projet de loi war an net an der Proposition de loi, nämlech datt d'Mindesthéchststrof, déi gëllt fir verschidde Strofbestänn kënnen ënner d'Regele vum Repérage téléphonique falen ze loossen, bei sechs Méint festgeluegt ginn ass an net bei zwee Joer. Et gëtt nämlech eng ganz Rei vu Strofdoten, déi bei engem Joer leien oder esouguer, mee dat sinn der manner, bei sechs Méint, wou et noutwendeg ass, datt d'Police virukënn an hiren Enquêtes, d'Justiz virukënn an hiren Enquêtes, andeem se sech op dat doten Instrument kënnen baséieren. Dat gëtt net all Dag gemaach, dat gëtt net gemaach bei éierleche Bierger, dat gëtt bei deene gemaach, wou et ëm Infractionne geet, an dofir sinn ech frou feststellen, datt sech hei awer eng breet Majoritéit erausgeschiet huet, fir als Peine d'emprisonnement eng Mindesthéchststrof vu sechs Méint ze huele fir Strofbestänn, wou kann de Repérage téléphonique vum Untersuchungsriichter decidéiert ginn.

An och dat wëll ech hei nach eng kéier preziséieren, et ass selbstverständlech nëmme den onofhängegen Untersuchungsriichter, deen e Repérage téléphonique ka maachen. Et ass net d'Regierung. Et ass net de Justizminister. Et ass den onofhängegen Untersuchungsriichter, deen dat ka maachen, iwwregens och wéi an der Vergaangenheet. Ech wëll dat gäre rappeléieren, well ech hunn nach am Ouer, wat ech alles virun zwee Joer an dësem Kontext hu missen nolauschteren.

Dësen Text ass also effikass, well en och ka gebraucht gi beim Harcèlement téléphonique, well en och ka gebraucht gi bei der Violation du secret de l'instruction a bei der Violation du secret professionnel. Dat si wichteg Prinzipien an dofir ginn et och dorobber Strofen. A wa mer der Meenung sinn, datt dat keng wichteg Prinzipie sinn, da solle mer de Code pénal änneren an d'Strofen ofschafen, mee net ëmgedréint d'Moyenen, wann déi Infractionne geschéien, fir se kënnen ze bekämpfen.

Grad esou begrëissen ech, an dat ass dat Positiiv an dësem Gesetz, de Fortschritt an dësem Gesetz, datt deen, deen ënner esou eng Mesure fällt, besser informéiert gëtt, datt en also zousätzlech Rechter huet. Ech mengen, dat ass an engem Rechtsstat normal a mir wäerten eis och bei deenen aneren Texter, déi mer nach virbréngen oder déi an der Diskussion sinn, an déi Richtung beginn.

Et gëtt keng Fräiheet ouni Sécherheet. An dofir, all kéiere wa mer gären hätten, datt eis Grondfräiheeten assuréiert bleiwen, da muss mer och kucken, datt mer eis d'Moyene ginn, d'Sécherheet ze assuréieren. En Equilibre fannen ass an all deene Froen do e groussen Challenge, mee ech kann lech soen, datt kaum eng Diskussioun, esouwuel a mengem Ministère wéi am europäesche Justizministerot, geféiert gëtt, wou mer eis net déi Fro stelle vun dem Equilibre tëschent Fräiheeten a Sécherheet. Ech sinn der Meenung, dass déi zwou Säite vun enger an darselwechter Medail, dat eent an dat anert, mussen zesumme goen. Ech mengen, datt mer

hei e gudden Equilibre fonnt hunn. Déi, déi an dëser Chamber dësen Text stëmmen, si fir méi Sécherheet. Si sinn net fir manner Fräiheet.

Ech soen lech merci.

M. Serge Urbany (déi Lénk).- Ech froe Parole après ministre, Här President. Ech wollt den Här Minister Frieden froen, wéi e steet zu de Bedenke vum Statsrot iwwert d'Mini-écoutes, déi géife méiglech gemaach ginn du erch esou eng Lokalisatioun vun Telefonsgespréicher oder anere Gespréicher?

M. Luc Frieden, Ministre de la Justice.- Här President, ech hunn dem Här Urbany scho virdrun a menger Interventioun geäntwert, datt et duerch de Retracement vun Telefonsnummere net méiglech ass erauszefannen, wat den Inhalt dovunner ass. Et kann een also nëmme wëssen, wat fir eng Nummer mat wat fir enger Nummer telefonéiert huet, mee et kann een net erausfannen, wat den Inhalt vun deem Gespräch war.

M. le Président.- D'Diskussion ass elo ofgeschloss a mir kommen zur Lecture vum Article unique vum Projet de loi 4889 a stëmmen driwwer of.

Lecture du texte du projet loi (par M. Jean Spautz)

Den Article unique ass gelies an ugehall.

Dir Dammen an Dir Hären, mir stëmmen elo iwwert dat virleidend Gesetz of.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Déi fir de Projet si stëmme mat Jo, déi aner mat Neen oder enthalen sech.

De Projet de loi 4889 ass mat 54 Jo-Stëmmen, enger Nee-Stëmm a 5 Abstentionen ugehall.

Ont voté oui: MM. Willy Bourg, Lucien Clement, Marcel Glesener, Jean-Marie Halsdorf (par M. Lucien Clement), Norbert Hauptert, Ady Jung, Nico Loes, Paul-Henri Meyers, Mme Marie-Josée Meyers-Frank, M. Laurent Mosar, Mme Ferny Nicklaus-Faber, MM. Patrick Santer, Marco Schank, Jean Spautz, Mme Nelly Stein, MM. Nicolas Strotz, Fred Sunnen (par Mme Nelly Stein), Lucien Weller et Claude Wiseler (par M. Ady Jung);

Mme Simone Beissel, MM. Jeannot Belling (par M. Marco Schroell), Xavier Bettel (par Mme Maggy Nagel), MM. Niki Bettendorf, Emile Calmes, Mme Agny Durdu, MM. Gusty Graas, Paul Helminger (par M. John Schummer), Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Alexandre Krieps), Mme Maggy Nagel, MM. Jean-Paul Rippinger, Marco Schroell, John Schummer et Théo Stendebach;

MM. Jean Asselborn, Alex Bodry, Mme Mady Delvaux-Stehres, M. Mars Di Bartolomeo, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, (par Mme Mady Delvaux-Stehres), Jean-Pierre Klein, Jeannot Krecké, Lucien Lux, Mme Lydia Mutsch (par M. Alex Bodry), MM. Jos Scheuer, Georges Wohlfart et Marc Zanussi (par M. Mars Di Bartolomeo);

MM. Jean Colombero, Gast Gibéryen (par M. Robert Mehlen), Fernand Greisen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepp et Robert Mehlen.

A voté non: M. Serge Urbany.

Se sont abstenus: MM. François Bausch, Robert Garcia (par M. Camille Gira), Camille Gira, Jean Huss (par M. François Bausch) et Mme Renée Wagener.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

E weidere Punkt vun eiseem Ordre du jour vun haut de Mëtteg ass eng Orientéierungsdebat iwwert d'Personaldelegatiounen, d'Comités mixtes an d'Verriedung vun de Lounempfinger an de Verwaltungsréit. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluegt. Et si schonn ageschriwwen: déi Häre Lux, Glesener, Bettendorf, Jaerling, Bausch an Urbany.

Als éischte Riedner ass den Här Lucien Lux agedroen. Den Här Lux huet d'Wuert.

3. Débat d'orientation concernant la réforme de la législation sur les délégations du personnel, les comités mixtes et la représentation des salariés dans les conseils d'administration

M. Lucien Lux (LSAP).- Här President, Kolleeginnen a Kollegen, den 2. Oktober vum leschte Joer, et sinn also genau 12 Méint hier, huet eis Fraktioun en Débat d'orientation gefrot, deen de 25. Januar vun dësem Joer an der Kommissioun eestëmmeg zrëckbehale ginn ass, an nodeem mer den 10. Abrëll vun dësem Joer während engem ganzen Dag an där Kommissioun eng Auditoun hate vun de Sozialpartner, an och nach duerno eng Diskussioun mat de Responsabl vum Wirtschafts- a Sozialrot, fir ze kucken, esou wéi de Minister et deemools am Januar ausgedréckt huet, déi Lignes directrices auszuschaffen, déi à la base kënnte si vun enger gesamter Refonte vun de Gesetzer vun 1974 an 1979, dat heescht, d'Gesetz iwwert d'Cogestioun begräift d'Comités mixtes an d'Représentatioun an de Verwaltungsréit, an op där anerer Säit d'Gesetz iwwert d'Delegatiounen.

Déi Debatt haut de Mëtteg soll fir eis alleguer, dat hoffen ech jiddefalls, e Bekenntnis sinn zur politescher, zur sozialer, wirtschaftlecher Bedeitung, an ech géing do e Wuert ervirsträichen, dat ech gëschter schonn a mengem Discours ervirgehuewen hat, en Ausdrock vun eiseem heitege Chamberspräsident, dem Kolleg Jean Spautz, deen 1974 Rapporteur war vum Gesetz iwwert d'Cogestioun, dee souguer deemools vun der ethescher Bedeitung vun der Matbestëmmung a sengem mëndleche Rapport an der Chamber geschwat huet.

D'Matbestëmmung ass definitiv keng Brems fir de kompetitiven, wirtschaftleche Standuert. All d'Analysen, all d'Etüden, déi doriwwer gemaach gi sinn, weisen, datt am Géigendeel eng gutt funktionéierend, effikass Matbestëmmung vun de Salariéen op allen Niveauen, Deel ass vun enger moderner an enger innovativer Ökonomie. D'Fuerderunge vun de Gewerkschaften, déi mir nach haut de Mëtteg virun der Dier vum OGB-L, mee och vum LCGB bei der Pressekonferenz vun der Rentrée syndicale héieren hunn, weisen, datt d'Fuerderungen haut net aneschtens sinn, wéi se schonn an de siechzeger an an de siwwenzeger Jore waren, a wéi se dann duerno, haaptsächlech no der grousser Manifestatioun vum LAV vum 9. Oktober, an déi Gesetzer agemünt sinn, déi ech virdru genannt hunn.

An zwar duerfir ze suergen, datt de Mënsch, de Salarié, de Lounofhängegen am Betrib, Mëttelpunkt vun der Wirtschaft bleift, datt eng gewëssen Emanzipatioun vun dem Lounofhängege méiglech ass, an datt mir eng parallell Entwëcklung, engersäits vun der politescher Demokratie hunn, doniewent awer parallell déi wirtschaft-

lech Demokratie sech weiterentwëckelt a gläichzäiteg eng Gläichberechtigung vum Kapital, der Aarbecht an de Relatiounen an den Entreprisë méiglech ass. Dat war d'Basis schonn 1973, 1974 an 1979. Ech mengen, och wann d'Wierder haut lücht geännert hunn, si se à la base nach ëmmer déiselwecht.

Fir d'LSAP gëtt et dräi gutt Grënn, fir dës Debatt haut ze féieren. Deen éischten ass deen, datt d'Demokratiséierung an der Wirtschaft, an de Betriber am Moment, eiser Meenung no, net de pair geet mat der Demokratie oder mat der Demokratiséierung, déi mir an der Gesellschaft erliewen. Déi individuell Fräiheet ginn an eiser Gesellschaft héich gehalen, an dat ass gutt esou. Nach virun e puer Minutten hu mir hei e Gesetz gestëmmt, wat jo déi perséinlech Fräiheeten am Zesummenhang mat den Ecoutes téléphoniques soll verbessern. Et kann net sinn, a fir eis als politesch Responsabel kann et net richtig sinn, datt déi betriblech Matbestëmmung am Moment amgang ass ëmmer méi ze verkümmen.

D'Matbestëmmung - an de Chamberspräsident huet dat virun enger Stonn den Delegéierte vum OGB-L nach eng kéier gesot - muss sech dem Wandel vun der Zäit upassen, se muss mat hir goen. Se muss deenen Entwëcklungen, déi an de Betriber an an der Gesellschaft geschéien, Rechnung droen. 25 oder 30 Joer no deene grouss Gesetzer ass et wierklech Zäit ze kucken, wat fir ee Wandel stattfont huet a wéi mir him kënnen gerecht ginn. Déi grouss Restrukturéierungen - an dat muss mir eis an eiser Sozialgeschicht ëmmer erëm virun Aen halen -, wéi zum Beispill déi an de siwwenzeger Joren an der Stolindustrie, wäeren ouni eng gutt funktionéierend Matbestëmmung, ouni Gewerkschaften, déi am Sozialdialog an am Dialog an a mat de Betriber hir Verantwortung iwwerholl hunn, an déi an hire Strukturen d'Kapassitéit haten, fir Accorden ze ënnerschreiwene, déi da vu jidderferengem agehale si ginn, ondenkbar gewiescht.

Mir hätten hei zu Lëtzebuerg, ouni déi Matbestëmmung, dat erlieft, wat vill vun eisen Nopeschlänner erlieft hunn an deene grouss Jore vun de Restrukturéierungen, nämlech massenhaft Entloossungen. Hei zu Lëtzebuerg war dat aneschtens méiglech, virun allem well mir eng Matbestëmmung hatten, déi funktionéiert huet.

Eist Gefill gëtt all Dag méi grouss, dass d'Matbestëmmung am Bewosstsäin vun der Politik insgesamt u Bedeitung verléiert. D'leschte kéier huet de Fraktiounspräsident vun der Demokratescher Partei op senger Pressekonferenz vun den ale Kamelle geschwat, déi vun der LSAP géifen erausgeholl ginn. Ech mengen, dass d'betriblech Matbestëmmung, wann se sollt fir d'DP zu den ale Kamelle gehéieren, eiser Meenung no, wierklech d'Häerstéck ass vun deem, wat e soziale Modell, esou wéi mir en an deene leschte Joren, fir net ze soe Jorzéngten, opgebaut hunn, soll duerstellen an dee mir ze verteidigen hunn. D'Matbestëmmung hëlleft, wéi keen anert Instrument, Hierarchien ze iwwerbrécken, d'Kluft tëschent deenen do uewen an deenen do ënnen ze verréieren a bréngt eng sozial Integratioun an der Gesellschaft insgesamt, well d'Iwwernam vun demokratescher Verantwortung fir de Konsensus a fir d'Kohärenz dobausse ganz wesentlich ass.

Wat sinn d'Grënn vun deem Wandel an der Matbestëmmung vun deem mir alleguerde schwätzen? Dat ass d'Verschäerfung vun nationalen a vum internationale Wettbewerb. Dat ass de Konkurrenzdruck dobaussen. Och dass d'Afflës international an op all eenzelne Wirtschaftsstanduert ëmmer méi grouss gi sinn. Et ass